

ות

ע"ס

יפה.

הגוי
שחמט

נאל

שב
יכא

עם
להם

אומר
יונה

לדעת

השל

שראל
הקהל

917

תקצילים
ונאסר

ש"ש

מהם
טועים

הוא
יומם

תיר

פותר

אכל
דבא

ראש
יין:

יו ב"ד

[illegible]

מוספות הרא"ש

וְאֵלֶּם מְבִיאִים לַמֶּלֶךְ צִבּוֹר מִיַּיִת
קִדְשָׁם וְדוּחִי עֵשָׂה דִשְׁלֹמֹה וְאִיכָל נִמְרִי
שְׂעִיִי אַחֲרֵינִי עֹשֶׂה וְהֵא הֵכָל ה' (מַפְסִי)
בְּדִין הַשְּׁמוּטוֹת לִבִּי בִּיהַד זֶה חִיּוֹב מַעֲלִין
לְדִיכָא לְנִימִיר שְׁמָא מַחֲשָׁבָה נִחְפָּז
זֶה שְׁהֵר יֵן הַשְּׁמוּטוֹת כִּדְחָף עֵין אֲוִי
אֲדָם צִעֻלִם יִכָּל לַעֲמִיד עֲלֵיו אִם מִן
הַיָּסוֹם אִם מִן הַלֵּילִים וּפְטוּרֵי. הַיֵּן לִיכָא
לְנִימִיר שְׁמָא מִמַּחֲשָׁבָה צִעֻלִם שְׁהֵרִי
כִּדְחָף הוּרֵי בִי: וְלֵא מַיִשְׁטֵא לַמֶּלֶךְ בִּי
מַצִּיּוֹן. וְלֵא צִבּוֹר דְּלֵא מִפְּרַסְתָּמָא מַלְטָא
וְהֵא וְהֵא יִיחִיד מוֹלֵה בִּי: וְאִיכָל
אֲלֵא אֲפִילוּ לַמֶּלֶךְ צִבּוֹר בִּי: וְאִיכָל
לְנִימִיר מִפְּרַסְתָּמָא מַלְטָא הֵא וְהֵא יִיחִיד
לֹא מוֹלֵה בִּי: וְמוֹלֵה צִעֻלִם הוּא אֲפִי
אֲמֵר מוֹלֵה בִּי: הוּא דִּי עֵשָׂה כִּד פִּיחָא
עַל מַחֲשָׁבָה אֲנִישׁ דְּנִשְׁלִישֵׁי. וְלֵא
סָקִין אֲדֻמְתֵּיהָ לְמַחֲשָׁבָה לֵמַח הֵיכָל צִבּוֹר
פֶּר הַלֵּךְ לִיכָא זֶה חִיּוֹב מַעֲלִין דֵּהָ
זֶה פְטוּר שְׂחִי בִּיהַד טַיִף דִּשְׁלֹמֹה בִּי:
הוּא אֲפִילוּ חֵיוִט מִצִּיּוֹ אֲדָם טַיִף:
הַחֻקִּים בְּדִרְךְ. לִיכָל לְמַחֲשָׁבָה אִסּוּם וְעִדְוִין
יִשְׁטוּ צִעִיר: אִיכָל צִיִּיְהוּ. לְרַעִי פְטוּר
דֵּהָ הַחֻקִּים בְּדִרְךְ לִכְיוֹן דְּעוּרוֹ הוּא לֵא
הוּא אֲפִסֵּר לֹא שִׁימַעֲמָה דְחֹדְרוֹ בִּיהַד הַלֵּךְ
מוֹלֵה בִּי: וְאִיכָל וּפְטוּר לְנִימִיר: הֵא
הִי קִשִּׁי לִי דֵּה דֵּר כּוֹלֵה מַלְטָא מַשְׁמַע.
דְּהוּרֵי לַעֲקוּר לֹא הִנּוּךְ דֵּה לֹא מַחֲשָׁבָה
מִדְּבַר וְאִיכָל אֲפִסֵּכָה דְּהוּרֵי לַעֲקוּר
מִתְּקָתָא לְנִימִיר בְּתִקְלָתָא יִכָּל יֵן פְּטוּרִין
וְיֵן הוּרֵי לַעֲקוּר לֹא הִנּוּךְ יֵן חִיּוֹבִין:
וְלֵא וְעֵלֵם דֵּבֵר. לֵא לְנִימִיר דְּעוּרוֹ מַקְלָתָא
קִיּוֹם מַקְלָתָא חִיּוֹב: מַחֲשָׁבָה מַלְטָא
הִי מַשְׁמַעֲמָה אֲזִי וְעֵלֵם דְּהוּרֵי קִיּוֹם מַקְלָתָא
וְעֵלֵם מַקְלָתָא: אֲמֵר עוֹלָה קְרִי
וְעֵלֵם מְדִיר. דֵּהִיא מ"ס דְּיוּעֵלֵם דְּשִׁילָא
דִּלְנֵר דְּמִי' מְדִירָשָׁה לְפִינֵי וְלִאחֲרֵיו וְקְרִי
זֶה וְעֵלֵם מְדִיר דְּמַשְׁמַע מְדִירָשָׁה וְלֵא לֹא
זֶה: חֻקִּיֵּיהָ לְמַחֲשָׁבָה. מַסִּיפָה דִּקְרָקָה
נִפְקָא מִלֵּל מַלְטָא דְּמַשְׁמַע מִלֵּל מַלְטָא
זֶה שְׁנֵה דְּהוּרֵי צִעֻלִם מַקְלָתָא קִיּוֹם
מַקְלָתָא זֶה מִלֵּל מַלְטָא לֹא צִעֻרָתָא

רבינו חננאל

[illegible][illegible]

לֹא מִכְּעִיָּא לַמֹּד צָבֹר מִיֵּיתִי דְּמִפְּרִסְמָא
וּמִלְתָּא אֵלָּא אִפִּילוּ לַמֹּד יֵבִיב מִכְּבִּיאִין רֵלָא
וּפְרִסְמָא מִלְתָּא אִי הוּהּ שְׂאִיל הוּא אִמְרִין לִיה
יֹמֵר ר' יוֹסֵפְ בֶּר אֲבִין וְאִיתִימָא רַבִּי יוֹסֵפְ בֶּר
בִּידָא מִשְׁל רְסוּמָכּוֹם לִמָּה הִדְבַּר דּוּמָה
וְאִדָּעִי שְׁהִבֵּיא כִפְרָתוֹ בִּין הַשְּׁמִשְׁתוֹ סִפֵּק
אִתָּן נִתְּכַפֵּר לֹו סִפֵּק מִשְׁחֻשְׁכָּה נִתְּכַפֵּר לֹו בִּידָא
אִתָּן מִכְּבִּיא אִשֶּׁם חֲלִיל וְלֹא מִכְּעִיָּא לַמֹּד בִּידָא
רֵלָא אִפִּרְסָמָא מִלְתָּא אֵלָּא אִפִּילִי
צָבֹר מִכְּבִּיאִין דְּמִפְּרִסְמָא מִלְתָּא וְהוּ
לִיה דְּהִכָּא בְּסִפֵּק מִכְּעוֹר יוֹם סִפֵּק
שְׁאִיל לֹא אִשְׁכַּח אִינֵשׁ
אִמְרִין לֹו בֶּן עֻזִּיא מָאֵי שְׁנָא מִן
שְׁפִיר קָאמֵר לִיה רִיעֵי לָבֵן עֻזִּיא
רֵבֵר רַבָּא הַחֻזִּיק בִּדְרָךְ אִיכָא בִּינִיִּיחֹו לָבֵן
חִיבִי דְּהָא בְּבִיתִיהּ אִיתִיהּ לִרְעֵי פִטוֹר
וְהָא הַחֻזִּיק בִּדְרָךְ הִוּוּ לֹו בִּידָא לְעֻקֵּי אִמְרוּ
לֹו הַגּוֹף תִּרְיָא וְנִעְלָם דְּבֶר וְלֹא שִׁיעָקֵר
כִּינֵר בְּתוֹרָה כֹּלָה כִּינֵר יִאמְרוּ אִין גְּדָה בְּתוֹרָה
כִּינֵר שְׁבַת בְּתוֹרָה אִין עֲבוֹדַת כּוֹכְבִּים בְּתוֹרָה
כִּינֵר יְהוּ חִיבִין תִּלְ נִעְלָם דְּבֶר וְלֹא שְׁתַּתְּעֵלָם
יִצְעָה כֹּלָה הָרִי אֵלֹו פִּטוֹרִין אֲבָל אִמְרוּ יֵשׁ
בְּתוֹרָה אֲבָל שְׁבַת עַל שׁוֹמֵרֵת יוֹם כִּנְגֹו
דִּסְ פִּטוֹר יֵשׁ שְׁבַת בְּתוֹרָה אֲבָל הַחוּצִיא
לְרִשְׁתוֹת הַיְּחִיד לְרִשְׁתוֹת הָרִבִּים פִּטוֹר יֵשׁ עֲבוֹדַת
וּכּוֹכְבִּים בְּתוֹרָה אֲבָל הַמִּשְׁתַּתְּחֹו פִּטוֹר כִּינֵר יְהוּ
פִּטוֹרִין תַּלְמוּד לומֵר וְנִעְלָם דְּבֶר וְלֹא כָל הַגּוֹף
יִמְרֵר מִר כִּינֵר יְהוּ פִּטוֹרִין וְאִי בְּקוּיִם מִקְצַת
כִּינֵר מִקְצַת פִּטוֹרִין וּבַעֲקִירֵת כָּל הַגּוֹף
פִּטוֹרִין כִּינֵר תִּנָּא הִכִּי קָא קִשְׁיָא לִיה
יִצְמָא דְּבֶר כֹּלָה מִלְתָּא מִשְׁמַע תִּלְ נִעְלָם
וְנִעְלָם מִיֵּי מִאִי מִשְׁמַע אִמְרֵ עוֹלָא קְרִי יְהוּ וְנִעְלָם
וְנִעְלָם חֻזְקָה אִמְרֵ אִמְרֵ קָרָא יְעִשְׂוּ אִתָּה מִכָּל
מִצְוֹת מִכָּל מִצְוֹת אִמְרֵ כָּל מִצְוֹת מִצְוֹת תִּרְתִּי
יִשְׁמַע אִמְרֵ רִנָּה בִּר יִצְחָק מִצְוֹת כְּתִי רַב אִשִּׁי
יִמְרֵר יִלְיָף דְּבֶר דְּבֶר מִזְקֵן מִמָּרָא דְּכִתִּיב בִּיה
וְזִקֵּן מִמָּרָא כִּינֵר יִפְלָא מִמֶּךְ דְּבֶר לֹא תִסּוֹר מִן
דְּבֶר אִשִּׁר יִגְדוּ לָךְ יִמִּין וּשְׂמָאל מַה מִּמָּרָא
יִזְקֵן הִדְבַּר וְלֹא כָל דְּבֶר אִף בְּהוֹרָא דְּבֶר וְלֹא
כָּל הַגּוֹף אִמְרֵ רַב יְהוֹדָה אִמְרֵ שְׂמוּאֵל אִין
יִלְיָף חִיבִין עַד שִׁיּוֹר בְּדִבְרֵי שְׁאִין הַצְדוּקִין
וְהוּוּ כִּינֵר אֲבָל בְּדִבְרֵי שְׁהַצְדוּקִין מִדִּין כֹּו
פִּטוֹרִין מִאִי מַעְמָא זִיל קְרִי בִי רַב הוּא תִנָּן יֵשׁ

קצת או מכל מלות נדה דהיינו ביטול מקצת דהיינו עוקר כל בגוף ולא כל מלות נדדה ידוע: **מלות חרסי משמע** כלומר מלות בוקר וכוכבי דהיינו משמע ופשה אשה מכל מלות ה' דעבד חד מהני או שבת או עבודה כוכביין או נדה ולעולם בעוקר כל הגוף קא מיייר: **אמר ר"צ בר ינאח מלות כהני** בחד וי"ו ויהא מלות משמע דהיינו משמע ופשה אחת מכל מלות דשבת או אחת מכל מלות העבודות כוכביין או אחת מכל מלות נדדה דהיינו מקיים מקצת דשבת ומצטל מקצת והוא הדין לעבודות כוכביין והוא הדין לנדה והוא הדין לשאר מלות דקיום מקצת ועטול וקא מיייר וטוקר כל הפטור פטור: **מה וקא ממרמאן בדבר ולא כל דבר** דהא כתי' מן הדבר ומן גבלו מן הנחנקין (שנעדרין דף פח): האומר אין פטילין לעטור על דבר מה פטור חמש טעופות להוסיף על דבר סופרים חיוב דהיינו מן הדבר ולא כל דבר: **אין ב"ד חייבין** דלא היו הוראה מעליא דאין שטור להמיר דברין שאין ההלוקין מודין שיהא אסור שהורו להמיר דברין אסורין אין כבוד נמורה ביהדי: וזל קריב י"ז ר"ה: דקיון וקצת לא נלמוד ולדע לא היה שוגג מעליא וקצת למוד ה"י: **אחד לאחד** היינו יום כנגד יום: **דלמרי דלמרי** שפירא אפירא. גמר ביהא ושלם דלמרי דלמרי: **והא** שלם דלמרי אחד כמיז משכי אשה ⁽²⁾ שני משכנות אחד דלמרי ואחד שלם דלמרי: **דלמרי דלמרי** **דלמרי דלמרי** אפ"י **הערה** א: דהיינו א"ת מקוה הערה ⁽¹⁾ בדלמרי: **כ"י** מאי אירא דקתני שהורו בשומרת יום כנגד יום אפילו נדה ומי כ' ה"י וגוה קיום מקצת וביטול מקצת ה"י ה"י דברין שאין הלוקין מודין בו: **אלא לעולם כדלמרי** דלמרי בשומרת יום הערה שריא אפילו כדלמרי וגמר ביהא ה"י דלמרי ודקאמרת ה"י הערה א: **כ"י** דלמרי הערה אפילו כהא דה"י הוא דכתי' **דלמרי** שפירא **כאש** דה"י הוא דכתי' **והא** בשומרת יום הלכן לא מחוקמת נדה אלא בשומרת יום וה"י דברין שאין הלוקין מודין בה: **ואי בעימי אלא** דקאמרת שומרת יום ה"י כמיבא ה"י ה"י קשא דכ' קמי גוון דלמרי וזה לא ה"י אלא **והיכא דחיוא** ביממא דכתי' **לא ימי** אלא **אזל ביהא דחיוא** עליוהי טמורה והוא הדין לשומרת יום דלמרי והוא היכא דקחויא ביממא דהיינו יומי ויהא הלכן לא מחוקמת נדה אלא בשומרת יום ויהא וה"י דלמרי דברין שאין הלוקין מודין: **מושיע וורק** לא כמיז ביהדי: **הסתחא** **שלם דלמרי** כגון שסתחיה לפטור או לקולקס: **הסתחא** בפשוט דייס ורגלי דכתי' (בראשית) וישתחו ⁽¹⁾ אדמס ארע: **כ"י**

תורה אור השלם

- [illegible]

מוסף רש"י

רַבֵּי שִׁמְעוֹן הַצִּדְקִיָּין מוֹדִין כּו.
 אֵין מַעֲשֵׂיו מַפְרֵשׁ מִפְּרֵשׁ חֲמוּרָה כְּהִלָּה
 לֹא נִמְשָׁה וְאֵי בְּדַבְרֵי הָאֲמֹרָאִים
 מִתְּהַדְּדִין כֵּן. וְאֵל קָרִי בִּי רַב הוּא.
 וַיִּקְרָא שֶׁל כֵּן רַבֵּן יוֹדֵעִין שְׂאִינוּ
 כְּלוֹם (שם).

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

וַיֹּאמֶר שׁוֹמֵרֵת יוֹם כְּגִדּוֹ יוֹם אֶת כֹּתִי^א וסִפְּרָה לָהּ^ב מַלְמַלָּה
הוּא דֹאסִירָא הָא נִכְתִּיב כְּתִיבִי אֶת מְקוֹרָה הָעֵרָה דֹאמְרִי
אִשְׁה דֹאמְרִי כִדְרֵכָה אִסּוּר אִפִּי הָעֵרָה כְּשִׁלָּא כִדְרֵכָה
וְיִי נְדָה נִמְי אֵלָא לַעֲלֹם כִדְרֵכָה הָעֵרָה בִּאִשְׁה
אֵלָא בִימְמִי כְּכִתְיִי^ב כֹּל יְמֵי זִוְבָה תִּנּוּן יֵשׁ שִׁבְתָּ בְּתוֹרָה
אֵל כְּתִיבִא^ג לֹא תוֹצִיא מִשָּׂא מִכְתִּיכֶם^ד דֹאמְרִי הוֹצֵאָה
הוֹצֵאָה^ה (וְהִכְנֵסָה) הוּא דֹאסִירָא מוֹשִׁיט זְוֹרֵק שְׂרִי
וְאִמְאִי הַמְשַׁתְּחָה הָא כְּתִיבִא דְכִתְיִי^ו לֹא הַשְׁתַּחֲוִה
שְׁלָא כִדְרֵכָה שְׂרִיא וְאִיבִי^ז דֹאמְרִי הַשְׁתַּחֲוִה גּוֹפָה
הָא הַשְׁתַּחֲוִיה דְלִית בָּהּ פְּשׁוּט יְדִים וְרַגְלִים שְׂרִיא
בְּעִי
וּסְפּוֹת
חִיט נִיב כְּשִׁלָּא תִטּוֹת כָּל עֵנִן וְסִיב נִיב הֵכָל וְסִיב כְּתִיב הֵכָל דְכֵר לַמְּטוֹט לִי הֵיכָל.
לִיכָל לְמִימֵי אִפְסָה דְכֵר לִי כֵד מִשְׁמַע דְּלִימַח כִּיבִי כְּתִיב הֵכָל מִלֵּל מִזִּית ה' וְיִמֵּי
כְּתִיב מִלֵּל מִזִּית ה' וְיִי לֹא כְּתִיבִי אֵלָא כְּעוֹק לִי בְּנִיךְ לֵאמֹר מִשְׁמַע אִלְמִירֵת
כְּתִיב מִלֵּל מִשְׁמַע וְסִיב מִמְּחֻלָּה וְסִיב מִמְּחֻלָּה וְסִיב מִמְּחֻלָּה וְסִיב מִמְּחֻלָּה וְסִיב מִמְּחֻלָּה
דְּכִיב מִשְׁמַע וְיִי^א דְּבִש אִסְרִי דְכֵר דְכֵר בְּקוֹן מִסְרִי וְיִיכִי לִיכִי בְּתוֹסַפְתָּא אִלֵּין דְּסִי
וְיִי לֵא לֵא דְכֵר וְסִיב דִּכְכָּל לֹא שְׁמִיעַ לִי כִדְרִיכָה^ב לְדִלְן מִשְׁמַע אִלְמִירֵת^ג דְּבִיבִי שְׂרִיא
הַצְרִיק מוֹרִי^ד וְסִיב אִלְמִירֵת לַמְּטוֹט סִיבִי דְכֵר לֵא לִיכִי מִשְׁמַע לְדִלְקוֹן מִשְׁמַע
וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי לִיכִי וְסִיב אִלֵּין וְסִיב מִשְׁמַע וְיִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב
וְעִירֵת כִּיכִסֵּל לֵא מִשְׁמַע לְדִלְקוֹן דְּקֹא קִי אֵלֵין כִּי לַמְּטוֹט מִשְׁמַע מִשְׁמַע
יִי^ה דְכֵר אִיבִי בִיכִי שׁוֹמֵרֵת יוֹם^ו כִּיבִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע וְיִיכִי נִיכִי
כִדְרֵכָה לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
אִלֵּין דְכֵר כִּיבִי^ז אִיבִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
שְׂרִיא כִיבִיבִי נִיכִי כִיבִיבִי^ח כִיבִיבִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
עֵנִן עֵנִן וְיִיכִי מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
הַכְּתִיב בִּי^ט יוֹם יוֹבִי בִי^י אֵלֵין לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
דֹאמְרִי הִיצֵא אִסְרִי וְהִכְנֵסָה שְׂרִיא וְיִיכִי^כ וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
שִׁבְתָּ^ל וְיִיכֵסֶכֶס שְׁמִיעוּת^מ אִיבִי^נ דֹאמְרִי הִיצֵא וְהִכְנֵסָה שְׂרִיא וְיִיכִי^ס וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי
אִלֵּין דְכֵר כִּיבִיבִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי וְסִיב מִשְׁמַע לִיכִי נִיכִי נִיכִי

נדה בתורה אבל הבא על שומרת יום כנגדו יום פטור ואי
ישסופרת אתה לאחר דאמרי העראה שריא גמר ביאה
כדרכה אסירה שלא כדרכה שריא הא כתיב משכב
גמר ביאה הוא דאסור אבל העראה שריא אי רכי אפי
זיה הוא דכתיבא ואיבעית אימא דאמרי זבה לא הויא
אבל המוציא מדרשות לרשות פטור ואמאי הוציא הא
הוא דאמרי הכנסה מותר ואיבעית אימא דאמרי
תנן יש עבודת כוכבים בתורה אבל המשתתה פטור
למא דאמרי כי אסירא השתתיה כדרכה אבל
כדרכה הוא דאסור ודאית בה פשוט ידים ורגלים

ג' רבינו נחמיה (ב) ג' שלנו ומחנה
י' וי' רבינו נחמן מאלד (ג) לג' שלנו
חזרי כ"ד כהן פ"י שדעו בנתיים
סעו ועי' חוס' ונראה דרבינו ל"ג
מלת כהן לנ"ה.

מסורת הש"ס

להוראה שמעין מיה נמי דהיינו סנהדרי גדולה דהניח בת"כ¹² עדת ישראל
עדה המיוחדת לכל ישראל ואילו זו סנהדרי גדולה: ואולי עמך משום
שכינה. לגופיה הוא דלמא כלומר שיהו עמך וזו יבטלו מן המס
ולפנים במקום שכינה דלמא דעמא ויבטלו דמנח¹³ אספה לז' וידענכו
במקום שכינה קמ"ל. וז"ל עמך משום
שכינה כלומר צדוק דליקס גמורים שאני
רוחא דהשמות שכינה עליהם: אפך
דמונין לך. שיהי דמונין להוראה:
מתנ"י הורו ב"ד שונגין ועשו הקהל
שונגין. על פיהם צ"ד מחזיק פל דמי
שונגין. וזו הנהגה דהיינו שיהי

ה' אור השלם

אמר לך רב יוסף
שני ת"ש יש שבת
מורה"י לרה"ר פטור
הכל עיקר התם נמי
כוכבים בתורה אבל
הא עקרינו להשתתף
ה נמי כדשני בעי ר'
ות מהו כמאי טעו
בכקציר תשבות בזמן
שבת ובזמן דליא
אמרינן כיון דמקיימין
כביטול מקצת וקוים
נבין דקא עקריין ליה
אמר רבנא ר"ה

שוּגֵג נָמִי לֹאֹ מוֹלֵה כִּזְ"ד הוּא. וְחַפְסוֹט
 אֶחָד דְּבָעִי רַמִּי בֵּר חֲמַל (לַעֲלֹ דף 13.)
 אֶחָד לָךְ. רַמִּי בֵּר חֲמַל הָאֵל דִּקְנִיתִי שׁוּגֵגִין
 וְעַשׂוּ מוֹדֵי' לֹאֹ לְמִקְדָּם מֵינָה קָאֵי אֲחִי
 אֶלֶל אִיִּידִי דְחֲמַל מוֹדִין וְעַשׂוּ שׁוּגֵגִין תִּנָּה
 נִימִי שׁוּגֵגִין וְעַשׂוּ מוֹדִים וְכִי נִסְכָּה פִּנָּה
 דִּיקָא מֵינָה לְלוֹס וְעַשְׂאֵל דִּידִי מַהֲלִי לִכְלָא
 לְחַטְמֵת מֵינָה: **מִתְנִי** ^ט הוֹרִי כִּזְ"ד וְעַשׂוּ
 כֹל הַקֶּסֶל אֹר רִיבֹן עַל מִיָּין מִבְּאִין פֶּר.
 (בָּבִין) כִּזְ"ד וְלֹאֹ כְּבוֹד: **כְּבוֹדִים כּוֹכְבִּים**
 (כִּזְ"ד מִבְּאִין פֶּר וְעַשְׂאֵל דִּבְרִי ר.מ.) **דְּבָעִי**
 כּוֹכְבִּים כְּבוֹדֵהָ פֶר וְשַׁעֲרִי מִיִּיתִי דְכִמִּי
 חָפִי שַׁלָּךְ קֵץ חֲשׂוֹם ^ט וְכִי תִשָּׁאֵל וְלֹא תִשָּׁאֵל
 אֶת כֹּל הַמַּלְּוֹת הָאֵלֶּה דְהִינִי כְּבוֹדִים
 כּוֹכְבִּים כְּבֹדֶמֶר לְמִקְדָּם בְּפֶרֶק הוֹרֵה כֹּס
 מִשִּׁים ^ט אִיִּוִּי הִיא מוֹלֵה שִׁשְׁקוֹלָה כְּנֵגֶד כֹּל
 הַמַּלְּוֹת אִיִּוִּי אֹמֵר וְזֶה עֲבוֹדִי כּוֹכְבִּי וְכִמִּי
 (וְכִמִּי עֲבוֹדִי וְעַשְׂאֵל כִּי הַעֲדָה פֶר כִּזְ"ד וְעַשְׂאֵל
 אֶחָד לְעוֹלָה לִירִי מוֹחֹל לִי' וְנִמְתַּחֵם וְנִסְכָּה
 כְּחַפְסֵת וְשַׁעֲרִי עוֹסֵם אֶחָד תִּנְתַּלֵּם: **רִבִּי**
 יְהוֹדָה **דְּלֹמֶר** יִזְ"כ שִׁכְטֵי מִבְּאִין יִזְ"כ
 פֶּרִים. אֶחָד שִׁכְטֵי וְעַשְׂאֵל חֲקִירִי קֶסֶל
 וְקִסְנֵר כְּבוֹד מִבְּאִין פֶּר וְלֹא צִית דִּין:
 דְּבָעִי

בדומין לך ואימא עמך לשכינה אלא אמר ר"נ בר
הורו ב"ד שונגין ועשו כל הקהל שונגין מביאין פר
שו מזידין הרי אלו פטורין: **גמ'** שונגין ועשו מזידין
מ"י ש"הורו בית דין שחלב מותר ונתחלף לו בשומן
שום דתנא רישא מזידין ועשו שונגין תנא סיפא שונגין
על פיהן מביאין פר ובעבודת כוכבים מביאין פר ושעיר
ובעבודת כוכבים מביאין י"ב פרים ושנים עשר שעירים
רבי

היה בזמן דא"כ אפי' קטן שנהג נמי כדאמר' לעיל שיהיו כולן בהוראה. וקשה דהא אהותב
ג"ל דלרבי' לומר לפני הכהן לא היה מביא לעיל אה דמסיק ואלא מאי כל עתה דקאמר
דחמנה' מ' ע"י לקמן גרס' י"ד (ה' ו' י"ז ע"א) וכת' כ' מוסיף נמי אלא אמר' א"י ידע דכמאן דל"ח
דמאי: אחד ביה גר או כבוד. בירושלמי שפירו ומנוסח. דמי שאין ראה לבוראה נעשה כאן:

[illegible][illegible]

הוא לא ידע כי האדל לא למדתי את קורס ידעתי היה לי רע שיאמר קרוב לטעות בן
דסטר האדל ובדשתי ביד עשה. איבא דאמר אמר בן יחידה (אמר שמואל) אמר בן אוטר היה
שידע בן לא לכל לומר מדיא אמר בן לא ידע בן שנגה הוא אורטובאטמא בן דנדיא
בבא אורטובאטמא בן דנדיא אמר בן דנדיא אמר בן דנדיא אמר בן דנדיא אמר בן דנדיא
הוא ידע חשד על פהיו רש פוסט. ורבי מתיב בן שביבא ר' אליעזר אומר ספס
מחיר רבנא ורנא שאלח חסדא וסבדור מתיב ונאחזי עיניו בן שפסס חלכ ספס

דעווייטער טאג: די ארבעט איז געווען גוט. דעם נאכט האבן מיר געהאט א שטארקע פארשטימונג.

רבי שמעון אומר י"ג פרים ובעבודת כוכבים
שלושה עשר פרים וי"ג שעירים פר ושעיר
לכל שבת ושבת פר ושעיר לב"ד הורו ב"ד
ועשו ז' שבמים או רובן על פיהן מביאין
פר ובעבודת כוכבים מביאין פר ושעיר
דברי ר"מ ⁶רבי יהודה אומר י"ז שבמים
שחטאו מביאין ז' פרים ושאר שבמים שלא
חטאו מביאין על ידיהן פר ⁷שאף אלו שלא
חטאו מביאין ע"י חוטאין פר ושעיר ח' פרים
ובעבודת כוכבים ח' פרים וז' שעירים
פר ושעיר לכל שבט ושבת פר ושעיר לב"ד

לפניו ואכל את אחד מהם ואינו יודע
מחייב טעמא ורבי' יאושע פוקר ותניא
אם חלב אכל חייב אם נותר אכל חייב
אומר אשר חטא עד שידע לו בחייו
חטא הכא נמי קבירא ליה לר' אליעזר
מה נפסק אם חלב אכלו בבוראה מביאין
פסין וזו אכלו בבוראה מביאין פסין
וחייב ממז' אפי' סימא רבי אליעזר
ושאני הכא דכתיב וגדענה הכעסא אשר
חטאו עליהם והקריבו. למשמע שידע
להם החטא שחטאו עליו ע"פ בית דין.
ההם נמי הא כתיב אכל חטא כה.
למשמע עד שידע לו במה חטא: כה.

עין משפט
גד מצוה

רבינו חננאל

תורה אור השלם

- מוסף דע"י

תוספות הרא"ש

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

ור"ם ור"ם. דרשנו מרי קהל לג"ש ולא חיימנו חד להוראה תלויה בנית דין
אם כן הוראה תלויה בנית דין מנה לנו: מעיני העדה נעשמה לשגגה.
שמעשה לשגגה על ידי אחרים דהיינו על ידי הוראה ב"ד הוראה תלויה
בנית דין: רבא אמר כי לכל העם כשגגה. שיהיו כולם תלויין בשגגת

הקהל וב"ד הוראה תלויה ב"ד ומעשה
תלוי בקהל: הוה אמינא אפי' מיטעו.

מטעו מניחין פ"ד: הוה אמינא ב"ד דין
כסדי רובא. ולא יכו מניחין פ"ד עד
שיעשו בית דין עם הלכוד ליתני לית
די הוראה נעשים כמזדמנא והיה
א"ס מעיני העדה נעשמה לשגגה שמעשה
שגגה על ידי אחרים להוראה נלכד

תלויה בנית דין: וליפנין מעיני מעיני.
כמיב הכל מעיני הקהל ומהני צעזעוד
כוכבים וס"ה א"ס מעיני העדה: אלא חד
שכט דליכא רובא לא. והוא הדין לשנים או
שגשג שבעים: רבי שמעון תמניה כטי.
פר לכל שכט ושכט ופר לנית דין: אי

כבורא ב"ד דינו רבי שמעון ל"ס ל"ס.
דלא לא מיימיר ליה (לא) קהל להוראה
נית דינו: אלא ל"ס רבי יהודה ה"א.
וקמינה מה הן מניחין פ"ד אחד אלמא
לא מניחין שאל שבעים נכדים: אמרי

הכל כמאי עסקינן וכו'. ותנא קמא
רבי שמעון פ"ד אלעזר הוא ורבי שמעון
דלמר שני פ"ד קסדר פ"ד לכל שכט
ושכט דשכט א' איקרי קהל כגון שחטאו
שבעה שבעים וכן רובן של קהל רבי

הוא רובא כגנזי רובא ורובא כשבעים הוא
דמיא פ"ד לכל שכט ושכט ופר ל"ד
אלא היכא דליכא ששה וכן רובא או
שבעה ואין רובא כיון דלאו רובא
כגנזי רובא כשבעים כחד שכט דמו

ומניחין פ"ד אחד ופר ל"ד: איבעיא
לנו שכט אחד ששע כבורא ב"ד דין
בדול ל"ס שמעון מי מייסד. פ"ד או
לא מי אמרינן כי אמר ר' שמעון לחייב
על כל קהל וקהל שכט אחד איקרי

משמו שחטאו ששה והן רובו של קהל או
שבעה אף על פי שאין רובו של קהל מביאין פ"ד
שכט אחד ששע כבורא ב"ד דין או
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב
אפילו שאר שבעים חייבים שמעון אמר רב

קהל כגון שחטאו שבעה שבעים דהו רובן אלל היכא דליכא רובא מיכא
דמו ופטורים דמיחא ששע כבורא ב"ד פטור או דלמא כיון דכבידא ליה
דשכט אחד איקרי קהל לא שגא שגא אחד ולא שגא שבעה מביאין פ"ד לכל
שכט ושכט ופר ל"ד: אלא הכל כמאי עסקינן כגון שחטאו ששה וכו'.

דכיון דליכא רובא רובא כל דהו קאלמר
דמביאין פ"ד ופר ל"ד: אלא ל"ס רבי
שמעון. וקמינה שגגה אחד חייב פ"ד
הוראה ב"ד דין שבעים אלמא כי אמר

שכט אחד איקרי קהל אפי' כי שגגה
שכט אחד כמניחין דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

כשבעים מניחין פ"ד לכל שכט אלל
היכא דשכטו שגגה אחד וכן רובן או שבעה
ואין רובן שכט אחד דמו ומניחין פ"ד
וכי ל"ד ורבי שמעון ל"ס ל"ס. ומניחין
דליכא דליכא רובא כגנזי רובא

א) כ"ס כמב שחטא שבעה שבעים
ב) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס
ג) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס
ד) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס
ה) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס
ו) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס
ז) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס
ח) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס
ט) כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס כ"ס

תורה אור השלם

1. תורה אור השלם
2. תורה אור השלם
3. תורה אור השלם
4. תורה אור השלם
5. תורה אור השלם
6. תורה אור השלם
7. תורה אור השלם
8. תורה אור השלם
9. תורה אור השלם
10. תורה אור השלם

מוסף רש"י

רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא
רש"י תוספתא

תוספות הרא"ש

רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא

רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא

רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא

רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא

רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא

רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא

רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא
רא"ש תוספתא

מסורת הש"ם

(א) [לקמן י. ב.] ח"ב מרשה ויקרא.
(ג) [ויקרא ד. ד.] (ד) [שם ה. ה.] (ה) [שם].
(ו) [צ"ל ימשים, ז.] [במדבר טו].
(ז) [ויקרא ה. ט.] [לקמן ח. ט.] (י) [צ"ל
בטור, כ.] [לעיל ה. ג.] (ל) [לעיל ג. ג.].
(מ) [לקמן ט. ג.]

תורה אור השלב

1. אם הכהן המשיח יחזק
לאשמת העם והקריב על
חטאיהו אשר חזקא פר בן בקר
תמים ליו לחטאת: ויקרא ד ג
והביא איל תמים מן הצאן
בערפר לאשם אל הכהן וכפר
עליו הכהן על שגגתו אשר שגג
והוא לא ידע ונסלח לו:
ויקרא ה יח

צַבִּי מִצָּנֶה מִלֵּל יִחִיד.
רָבִיחִי יֵאֵם נֶפֶשׁ אֶחָד.
חֲסִיד שֶׁחֲנֵן מֵעַם אִרְצָא.
צִבּוֹר שֶׁחֲנֵן בְּשִׁמְךָ כִּבְלָל
דְּרוֹשִׁינִי לֵב יִפְקֵי מִשְׁכָּל
כִּל הָאֵל וְחֵל שֶׁכֵּה אֶם שְׁרִיחַ.
וְהִיאֵם הַחֲבוֹד בְּצִבּוֹר שֶׁשָּׂא
הַבְּהוּטָה (הַבְּהוּטָה) מִלֵּל הָאֵל
לְהִיאֵם פֶּר מִשְׁמֵי מִי כִּבְלָל
וְהַנֶּהוּא מִיֵּד הַחֲבֵל מִלֵּל הָאֵל
כֶּפֶר: אֵל כִּלָּר לִדְרוֹךְ יוֹם נִשְׂא
יִחִיד מִכֵּל יִחִיד שֶׁנֶּשֶׂא שִׁמְךָ
יִהְיֶה כִּבְלָל וְאֵם נֶפֶשׁ לְהִיאֵם
שֶׁכֵּה אֵל שְׁרִיחַ רָצוֹן לֵדוֹ
שֶׁכֵּה אֵל סִפְרוֹת גִּדְרִישׁ
בְּשִׁיעַ מִצָּנֶה מִלֵּל יִחִיד וְשִׁמְךָ
מִצָּנֶה מִכֵּל צִבּוֹר. הִיאֵם: הִיאֵם
[מִצָּנֶה] מִכֵּל מִצָּנֶה שֶׁשָּׂא
שִׁנְתָה לְהִיאֵם דְּרוֹשִׁינִי שֶׁכֵּה
אֵל שְׁרִיחַ לֵדוֹ חֲמוּרִי
דְּרוֹשִׁינִי מִכֵּל יִחִיד וְאֵל וְרָבֵם.
נִשְׂא יִהְיֶה כִּבְלָל וְרָבֵם לִדְרוֹךְ
שִׁיעַ: יֵאֵם מִשְׁכָּל יִחִיד וְשִׁמְךָ
יִהְיֶה יִדּוֹךְ כֶּפֶר. לִיאֵם לְפִדְיוֹשׁ
רָשִׁי וְשִׁמְךָ יִהְיֶה כִּל בִּלְאֵם אֵל
יִשְׂאֵם תַּעֲדֵה בְּהִיאֵם לֵאֵם יִצָּא
יִשְׂאֵם מִכֵּל שֶׁנֶּשֶׂא אֵל הַתְּהוּרָה
יִדּוֹ מִכְּסֵּף עַם הָעוֹרֵב:
וְהַנֶּהוּא מִיֵּד הַחֲבֵל מִלֵּל הָאֵל

חזרה על ציור (מחפשי עש
 שאחרים אילו) מחפשי עש
 מחפשי עש מחפשי עש
 שיהי ידיו לחפשי עש.
 יהיה כגון שחטא גם חזר
 הוראת בן יאושבעז לא
 גזל היה לידיו פני צבור.
 בדל אל צבור כלל לא
 מחפשי לו כפי ששטא לא
 כמאן מחפשי לו. ועוד קרי
 כמאן מחפשי אל אל כענין
 הו שחטא (מלא) [כלא] צבור.
 ובמ' מהי אל כגון אל
 כחזי אמורי וכלל וקן
 ענין. הורה עש חצור וקן
 חצורוהו חצור מחפשי לו
 הצבור ורשע משנה שעה
 צריכה היה דאקרי מחפשי על
 חלב שאל רחיע עש
 כענין שמיאלי חצור עש
 אליו אגז טיפא וקסטי וקמא
 רבני היה כנמרא עש
 כמ' שחטא עש חצור
 ביה' ח' אל מביא לעצמו.
 והיה אש חטא עש חצור
 כמראה ביה' פני לעצמו.

שֶׁאֵין בִּיד חֵיבִיב עַל שִׁיר
לְבַטֵּל כּוֹן וּמִשְׁכֵּל יִשְׂרָאֵל
שֶׁכֵּן לְפָנֶיךָ תִּשְׁמַע הַלֵּל מִכִּסֵּד
עַל הַעֲבֹר הַהוּא לִשְׁמֵךְ וְשִׁיר
לְצִבּוֹר שֶׁאֵינוֹ חֵיב אֵלָּה עַל
שִׁמְךָ מִשְׁמַע עַל הַעֲלֵב בְּךָ
מִתְנַהֵג עִנְיָנוּ מִכִּסֵּד כִּסְרוֹ
וְעֵשֶׂה (מִרְמֶם) (מִתְנַהֵג). וְלֹא
נִתְּנָה לָנוּ צִדִּיק עֲלֵינוּ
הָאֵל קָרָא יִשְׂרָאֵל בְּכִסְרוֹ. וְעֵצִי
מִלְּכִיל הַבְּהִירָה לֹא עָשִׂי
(וְלִיחֵל) (וְלִיחֵל) לְפָנֶיךָ
עַל אֲדֹרַת עֵשֶׂה מִשְׁמֵךְ
הַצִּבּוֹר עִנְיָנוּ מִכִּסֵּד עֵשֶׂה
הָאֵל מִכִּסֵּד עֲלֵינוּ מִכִּסֵּד
כִּסְרוֹ. נִתְּנָה לָנוּ שֶׁאֵין בִּיד
חֵיבִיב כּוֹן וּמִשְׁכֵּל הַלֵּל דָּבָר
וְאֵינוֹ (עַל הַעֲבֹר הַהוּא) (עַל הַעֲבֹר הַהוּא)
כֵּן חֵן בְּרִיךְ יִסְמַע יִשְׂרָאֵל
שֶׁאֵין בִּיד חֵיבִיב עַל שִׁיר
לְבַטֵּל כּוֹן וּמִשְׁכֵּל יִשְׂרָאֵל
הַלֵּל דָּבָר וְאֵינוֹ (עַל הַעֲבֹר הַהוּא) (עַל הַעֲבֹר הַהוּא)
כֵּן חֵן בְּרִיךְ יִסְמַע יִשְׂרָאֵל

חייבין. פרש"י ו"ל סתמא כר"ר
א"ה דאמר שמאל אין ביד
למ"ד לקמן כ"ד מביאין פ"ר
על הבאת קרבן א"י דומי א"י
הוא שלא ארבי ושקלי טרי ע
ה"ד הא דקאמרת הורה בפ"ע
וגם הורו ביד. ומוקי לה ר"פ
כולי תלמודא כשמעון בן עזאי
דא"י להוראה אי לא משכת ר"א

ה' כהן משיח פרק שני תורות

5

על העולם דבר עם שגגת מעשה אף משיח לא יהא חייב חלל על העולם דבר
ושגגת מעשה: **מתני'** הורה. כהן משיח בעצמו כגון דמורו בתי איסורי
ב"ד בחלל והוא בעבודת כוכבים: נחשבר לו **בפני עולמו**. דמציא פר בפני
עצמו דאי הורה הוא בפני עצמו ולא הורו ב"ד כלל לא אינטרין למיתני דחייב

להצטרף למחנה מלח הוא אלא
 חייטורין למיחתי כגון שהורו בשמי
 אומרים: הורה עם הצבור. ב"ד נשני
 דהורו נחלחל חיסור הוא נחלחל והן
 נחלחל: ומתפרש לו עם הצבור. שהוא
 הצבור: בשל ב"ד ומפני מה מתפרסם
 בשל בית דין עם הצבור כי הורה עם
 הצבור לפי שדברים הרבה שיה משמ
 לב"ד שאין ב"ד חייבין קרבן עד שיה
 נטעל מתחת מן המשמ כדבר ההוא
 והשוהו משמ לב"ד הלכך כי הורה עם
 הצבור ועשה עם הצבור מתפרסם על
 הצבור. והוא דקמתי שאין ב"ד חייבין ולא
 קמתי שאין צבור חייבין כמחמ ב"ד מ
 דלחמ לעיל בפ"ק¹² ב"ד מביאין על ידיהן
 פר ויהן פטורין: ולא נטענוד כוכבים.
 אין חייבין קרבן: ומה שיה מחמ
 עם הצבור מתפרסם לו עם הצבור.

מִשּׁוֹ דִּשְׁבָּנָה מִשְׁפָּה בִּלְבָד הוּא מְחִיל
עֲשֵׂה הַיּוֹדֵה וְהוֹלֵל וְתַחֲמוֹת בִּשְׁנֵה מִשְׁפָּה
הוּא כְּסִידוֹ עֲלֵמָה הַלֵּךְ בִּי חֲטָא עֲשֵׂה
בִּי עִם הַנְּזִיר דְּהוּ הֶעֱלָם דָּבָר עִם
שְׁנֵה מִשְׁפָּה מִתְּכַפֵּר עִם הַנְּזִיר וְעֵד
שֶׁן מִתְּכַפֵּר לוֹ עִם הַנְּזִיר בְּיוֹהֵד
לְפִיכֵן מִתְּכַפֵּר לוֹ עִם הַנְּזִיר אִף מִשֵּׁחַ
הַכֹּהֵן בְּפָנֵי עֲמָלוֹ וְכוּ': מ"ל. דְּכַמֵּי
בִּרְכָּה מִשֵּׁחַ עֲלֵה חֲטָאֹת אֲשֶׁר חֲטָא
לְשֹׁמֵעַ דְּבִי חֲטָא בְּפָנֵי עֲמָלוֹ הוּא דִּיבִי
בְּפָנֵי עֲמָלוֹ הֵא אֵם חֲטָא עִם הַנְּזִיר
מִתְּכַפֵּר לוֹ עִם הַנְּזִיר: כ"ד. דְּכִי
הוֹרָה מִשֵּׁחַ בְּפָנֵי עֲמָלוֹ דְּמִוְרֵי דְּמִי
אִיסוּרֵי מִתְּכַפֵּר בְּפָנֵי עֲמָלוֹ אִי דְּהוּא
מוֹטְלָא בִּי וְסָן אִינֵן מוֹטְלָאִין פִּשְׁטוּ
מִתְּכַפֵּר בְּפָנֵי עֲמָלוֹ דְּהוֹרָה: פִּשְׁטוּ
לָא כְּלוּס הֵא: וְעַמֵּי אִיסוּרֵי. כָּל אִי
וְחַד מִנְּהוֹן: כִּסְכָּה אִו שְׁעִירָה. דְּהֵא

מִן לַעֲלֹל בְּפִיָּךְ (דף ד':) וְאִם שָׁלַח הָיָה
עוֹשֶׂה מִצְוָה שֶׁל כִּי' דָּלַח הָיָה הֵרֵאס
שֶׁלֹּא יִשְׁלַח שְׂמִינִי מִסְּמִינֵי דְלָחָה
מִסְּמִינֵי דְלָחָה (אֲשֶׁר) קָטָן שֶׁכֵּתוּב לֹא
הָיָה שֶׁם לָהּ הָיָה הֵרֵאס לְדִמְיוֹנֵיהֶן¹² מִלִּי
כִּי עַד לֹא יִחַלֵּט לְבֹלֵל הַסְּמִינִין
הָיָה הֵרֵאס וְאִם לֹא לֹא הָיָה הֵרֵאס
וְכַסְגָּת מַעֲשֵׂה לְמֹדִיעַ דְּמִי דְמִימִי כֹל
הוּא וְחַד כִּסְגָּת וְכֹן עֲשִׂינֵהּ הִ"ב כִּי הָיָה
מִדָּה מוֹפְלָא וְאִם חֲסִין מוֹפְלָאן כִּי הֵרֵאס
בְּפִנִי עֲשֵׂה הָיָה וְאִם לֹא הָיָה שֶׁם
עֲמִין שְׂמִינִי דְמַתְכַּפֵּר בְּפִנִי עֲמִין
דְּהֵרֵאס דִּידֵיהּ לֹא כְּלוֹס הָיָה: וְאִם
מוֹפְלָאן וְאִם אִינוּ מוֹפְלָא. כִּי הֵרֵאס
בְּפִנִי עֲמִין אֲחֵרִי מַתְכַּפֵּר בְּפִנִי עֲמִין:
דְּלֹא הֵרֵאס דִּידֵיהּ לֹא כְּלוֹס הָיָה. דִּיכֵן
רָשִׁי מוֹפְלָא לֹא דָע מֵאִל קָא מִירֵה וְאִם
הָיָה הֵרֵאס עֲמִילֵהּ וְכַסְגָּת מַעֲשֵׂה
לְמֹדִיעַ דְּמִי וְאִשְׁכָּחֵן מִשִּׁיחַ בְּסַגָּת
מַעֲשֵׂה גִירְתָּהּ פִּטְוֹר לְגַמְרִי לְדִמְיוֹנֵיהֶן
בְּסֻךְ פִּירְקָא¹³ שְׁאִין מַעֲמָלֵהּ שׁוֹה לְחִידִים:
אֲמַר

ים הואיל ואין מתכפר לו עם הצבור ביום הכפורים
אם לא כיצד חטא בפני עצמו מביא בפני עצמו
אילימא דהוא מופלא והם אינן מופלאין פשיטא
ובעי אתווי כשבה או שעירה כל חד וחד ואי
בפני עצמו הא הוראה ידידיה ולא כלום היא

תוספות

אין מציא צהוראס אלא דאלימא פריך שמהכפר צלזור: ואי דאינהו (בו) טעמאם
הוראה דידה בו. דהא איבקא לאשמת העס וחנן לעיל בו' דפרש"י:

[illegible]

בְּנֵי־מִצְרָיִם מוֹצֵא מַכְלָל יוֹדֵד. ר' יוחנן מציט כסבה או שיערי וצבור מציט פ'ס:
בְּנֵי־מִצְרָיִם מוֹצֵא מַכְלָל יוֹדֵד. דבכלל אס נפש אחת ⁽¹⁾ הוא ומוצא מכללן ר' יוחנן מציט
 כסבה או שיערי ומציט מציט שיערי: **אָס נְשִׂא בְּצִלְמֵת מַעֲשֶׂה בֶלִיל הַטֶּלֶם**
דְּבִר וכו': צבור כפר ואין מציאין אָס ⁽²⁾ **נִצִּיה בְּחָסֵם מַלְיָו** ⁽³⁾ ואס נפס ח' מתעט' ונ'
 ואלא ידע ואס דכתיב וכפר עליו הכהן ⁽⁴⁾ על שגגתו אשר שגג והוא ללא ידע ⁽⁵⁾ מה
 שמתעט' ואשבגנו שזה חייב בשגגת
 מעש'הה בלא העלם דבר יאל' אלא מציט
 שמתעט' בעלמם דבר וישי' צבור מציט
 מתאסם מליי משום העלסם דבר כדליי
 דכתיב ביה ואין מעטתו ואשבגנו שזה
 מציטין העלם דבר עס שגגת מעש'ה
 ועוד דנצור אינו בכלל נפש: **נְשִׂא.**
⁽⁶⁾ **מַחֲזִיק מִצְרָא שְׂעִירָה צְנוּנוֹת כּוֹסֵכִים**
 דכתיב בפרש' שלח ק' ארס'ם צנונוס
 כוסיכ' ⁽⁷⁾ ואס נפס דלחזי מציט ואחז' נשיא

ואחד משיח בשמעת: **ומביא אשם**
והוא בין נשיא וצנין משיח דכתיב
והוא גזלות ויבאשם מעולות ^(ז) נפש
ומשיח ונשיא בכלל נפש אחת הן ואצור
אשם ומביא אשם ודלי דלויין בכלל נפש
אחת ודלי דתמן ^(ח) אשן מייצין אלף עץ דבר
שדודותו כרת ושגגתו טהאת אשן ההמשיח
הדבי משמעת דכ"ד הוא דלויין מייצין כלל
דשורו דבדר שחייבין על דודותו כרת
ושגגתו טהאת אשם הורו בשחייבין על
דודותו כרת ושגגתו אשם שטורין לגמרי
ועוד דבאשמות אשן אשם דין שוגג דעל
זוהו הוא מביא אשם וכן ההמשיח אשן
מביא פר אלף דבדר שחייבין על דודותו
כרת ועל שגגתו טהאת אכל במקום
המשיח ודלי חייב אשם לפי שהוא בכלל
נפש אחת ולכפי האשם לצור כלל
מביאין פר במקום אשם: **ומנא ליה.**

על מה שחטא הוא
 שחטאו אחרים
 ואין מביא אשם תלוי
 אשם תלוי דכתיב
 שגגתו אשר שגג מי
 יצא משיח שאין שגגתו
 לאשמת העם הרי הוא
 העם ע"כ לא קאמר
 נסבה: מתני' יהורו
 בפני עצמו מחכר
 עם הצבור ועשה עם
 הצבור שאין ב"ד ת
 מצאת ולקיים מצוה
 בעבורה כוכבים עמ'
 ולקיים מצאת: נב'

הורה עם הצבור יבוא פר לעצמו ודין יחיד ומשיח מוצא חמא בפני עצמו מכאי הצבור מתכפר לו עם בפני עצמו מכאי מתכפר לו עם הצבור שכן מתכפר לו עם

החכם במשיח שאין מתחבר לו עם הצבור ביום הכנסת יוכלו לומר מה לנו חזקתו על הצבור אשר דמיון החכם מתחבר לו עם הצבור היחידי דמיון החכם לא בפני עצמו הוראה דלהון ולא כלום ראינונו מופלאין והוא לאו מופלא אמאי מתחבר

לא נחלק שבט יוסף היה נשאר דגל אחד ב' נשיאים כב' כיוון ששט לוי לא שוקד דכתיב והלך חזק חלוקה הרוחות הלכך נחלקו. וראינו במקצת פי' חכמים א' נחלתם כך חנייתם שיעקב שטקן וכלו לדגלים ואקשיו והא חלוקה נשיאים דכתיב ב' כיוון שהשביעי נשאר לבני אפר

**עין משפט
גר מצוה**

ה א מתי פייב מכלי שגגות הלכה ב
סמך עשין נחמ:
ו ב מתי שם פטיי ה' א סמך שם:
ז ג מתי שם ה' א:
ח ד מתי שם הלכה ד:
ט ה מתי שם ה' א:
י ו מתי שם ופייב ה' א [ופייג]
הלכה ב סמך שם:

רבינו חננאל

[illegible]

שָׁאן הַעֲבֹר מִחֶם-מֶלֶךְ. כִּי בִיד לֹא
שָׂאן בְּנֵהוּ אֶלֶּם חֲתוּמֵי. אֲבִי
אֲבִי לֹא מֵצִית לְאֻמָּה כְּרִישׁ
הַשָּׁמַיִם לִפְנֵי יְהוָה דֹּאמֵן
הַחֲשֹׁמֶן לִפְנֵי אֱלֹהֵי-לִבִּיהָ. חֲתוּמֵי
וְשִׁעֲרֵי יְהוָה שְׂכָרֵהוּ וּתְפִישׁ
אֲחֵרֵי הַחֲתוּמִּין לִפְנֵי הַשָּׁמַיִם
הַקְּרִיבֵהוּ עַל עֲבֹמֵת הַאֲשִׁימוֹס
יְמִיתוּ. רַבִּי יוֹרְדֵי דִקְסֵר וְרַב
יְהוֹדָה חֲתוּמֵי מִהָרָה. וְהִי
מִשְׁרֹשׁ תַּשְׁמַעְתִּי אֶת-רַבִּי (פ' ו')
לְאִזְוֹר הַשָּׁמַיִם אֲמִירֵי יְהוָה
שִׁסְתָּכֵהוּ וְיִסְכְּרוּ וְיִפְלֹר דִּמְיוֹן.
לְהַרְבֵּה אֶת-חֲתוּמֵי הָאֱלֹהִים
כִּי הֵנָּה הִפֵּר לִפְנֵי יְהוָה
כִּי-בִצּוֹר הָיָה וְשִׁשְׁמוֹ אֲחִירֵי
וְכִינוּ כְּדִמְתָּ-וְהִקְרִיב אֲחִירֵי
מִן הַחֲתוּמֵי אֲשֶׁר לֹא יְהוָה
וְשִׁסְתָּכֵהוּ וְיִפְלֹר דִּמְיוֹן
עַל-חֲתוּמֵי הָאֱלֹהִים אֶם מִן
חֲתוּמֵי הַשָּׁמַיִם עַל כִּדְרָם אֵם מִן
אֲחֵד מִן הַעֲבֹר. כִּי אֲמִירֵי
מִן אֲחֵד מִן כְּשִׁרְיֵן אֲפֹלִי
מִן לִקְרֹב הָיָה מִתְחִילֵי
כִּימָם כִּי הִשְׁוִיאוּ לִי (ע"ב) תְּפִישׁ
תַּשְׁמַעְתִּי מִהָרָה וְהִי (ע"ב) תְּפִישׁ
חֲתוּמֵי אֲבִי וְהִי שָׁמַיִם אֲחִירֵי
חֲתוּמֵי לֹא הִקְרִיבֵהוּ עַל
עֲבֹמֵת הַשָּׁמַיִם וְהִי שָׁמַיִם
עֲמֻדֹת אֲשֶׁר יָצִיא מִן כִּרְשָׁה
וְהִשְׁתַּחֲוֶה עַל שִׁסְתָּכֵהוּ אֲמִירֵי
וְיִפְלֹר דִּמְיוֹן לְהַרְבֵּה. אֲמִירֵי

[illegible]

(א) ב"ה צפרש"י.

מסורת הש"ס

1. אם הבחן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו איש חטא פר כן בקר תמים ליי ויקרא ד ג תחטא:
2. ובפר הבחן על הנפש השגתה כחטאה בשונה לפני ל לבשר עול ונסלח לו: במדבר טו כח
3. ואם נפש אחת תחטא בשונה והקריבה עו בת שנתה תחטא: במדבר טו כז

[illegible][illegible]

ב"ד חייבין קרנן אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה וכן התמיש
ונכסור הוא דבר עבדי בשגגת מעשה לחודיה ימיוול כל חד וחד כשכר
אלו שעיניה דדיינים כיחידים דקיון דלא עשו ע"פ מ"ד מחלקיו כולוהי מהדרי
והווי יחידים יחידים חייבין בשגגת מעשה כל ב"ד משגגת מעשה
לחודיה פטור מכלום כדלמא לקמן בפרק
בבא (דף ק"ג:) מעם האר"י פרט למשגג
דלוי ומציא בשגגת משגגין כלל ואיינו
דקאמי יא' משיה משגגין טעמיה בשגגה
דסיני בשגגת מעשה וכו'; בב"י ואלו
משגגת בעצודם כוכבים לא קאני' דקמי'
ואי בעצודם כוכבים לא חייבים אלא
על העלם דבר עם שגגת מעשה ולא
קמי' וכן התמיש ומדלא קמי' וכן תמיש
מכלל דמישגג בעצודם כוכבים חייב
בשגגת מעשה לחודיה; מהני' מני' ר'
היא דסינא משגגת בעצודם כוכבים ר'
אומר בשגגת מעשה. לחודיה ומכ"ל
בבבבא דר' יוחנן וס' חזיה מעשה

כשאר מלות. ושון שאין מציא שום
תלוי: **והסכרם** ודונו **כרם** ו**סגנו**
חטאת. פשוט "כרם" דקתי ולא צעוד?
כוכבים אלף על דבר שחייב על דונו
כרם ועל סגנו חטאת דלמחר? [קמן ו.ו.]
נלמד כלן עליה כו' לאשמת העם הרי
משיח לצדור ואפי' הרי לא קתי נמתי'
וכן המשיח: **אלף טנא כהא**. דבר
שחייב על דונו כרם וסגנו חטאת
¹ כשאר מלות וכן המשיח והוא הדין
צעודת חכמים אלף לצדור דלמי
חייב צעודת חכמים אלף צדור שדונו
כרם וסגנו חטאת: **הכא נמי טנא כהא**.
דלץ חייבין כשאר מלות אלף על העם
דבר עם סגנו משיח וכן המשיח והוא
דלץ לעבודת חכמים דלמי לצדור כי
היכי דלץ כ"ד חייבין על עבודת חכמים
אלף על העם דבר עם סגנו משיח
ודלץ כרי': **מאי עטמא דרבי אמר**
קרא. פירשט שכלן לא וכפר הכהן על
הנפש השוגגת וגו' סבר דבי חטאה
בשגגה הכי משמע חטא זה בשגגה היא
כלומר כשגגת מעשה לאחודי אפילו
משיח: **ורבנן משיח מי שחטאו בשגגה**.
דמי משמע וכפר הכהן על הנפש
השוגגת דכיון שעירה בשגגת מעשה
מי שחטאו בשגגה כשאר מלות: **אלף**
משיח שאין חטאתו בשגגה. כשאר
מלות כלומר כשגגת מעשה אלף
בהעלם דבר עם סגנו משיח דעל
שגגת מעשה לאחודי פטור לגמרי:
ושון

גולן דת"ר לפי שיצאה עבודת כוכבים לרין בעצמה יכול להלן מעיני מה להלן אין חייבין אלא על העלם דבר בר עם שגגת מעשה ואילו משיח בעבודת כוכבים לא כוכבים רבי אומר בשגגת מעשה וחכמים אומרים תלוי ותסכרא בודונו כרת וכשגגתו חמאת מי קתני להא מ"ט דרבי אמר קרא ² וכפר הכהן על הנפש נשיא בחמאה בשגגה רבי סבר חמא זה בשגגה חמאתו בשגגה אלא בהעלם דבר ושון שבשעירה ואחד נשיא ואחד משיח כולם בכלל נפש אחת הן ושון

[illegible][illegible]

אמר רב פפא כוון חטא
למימר חטא במ
עצמו היכי דמי דית
מזור בתרי איסורי אמ
מקומות גורמין אלא
דקא מזור בתר
עצמו הוא: פשיטא
כוכביים חטא בפני
בבועמייהו וחלוקין
דפרי שיעור דהא קא
מייית וכל שכן הה
בחלב דחלוקין בקרבנ
שעירה ואיתיהו פ
חלב וכן בחלב
אמרינן אף על גב
קראי קאתו הא פליגי
חלב אחד הוא אמ
אחד הוא חלב פליגי
בבועמייהו הא פליגי
בקרבן בתר קרבן או
דין חייבין עד שיורו
מקצת וכו': מנל דע
ולקיים מקצת כדא
יגעלם דבר דבר ולא
יגעלם כולו דכתי': לאשמתי
בעבודת כוכבים
לפי שיצאה עבודת
יכול יהו חייבין על עט
מעני ונאמר להלכה
כאן נמי בב"ד וכו'
הוא אף כאן נמי
מתני': אין חייבין א
שגגת המעשה יוכ
כוכבים אין חייבין א
שגגת המעשה: גמ'
יכול יהו חייבין על ע
דבר אין חייבין א
שגגת מעשה: וכן
אשמות היום

בר עם שגת מעשה:
מר כאן מעיני ונאמר
יבין אלא על העלם
דתניא משיח בעבודת
שיון שאין מביא אש
ו'נ תנא הא והוא זה
זה משיח השוגגת
שגגה יצא משיח שא
נפש אחת אחר יחיד

[illegible][illegible]

וְכֹכְבִּים אֵלָּא עַל הָעֶלְם
עַל שְׁנַת הַמַּעֲשֶׂה
מַעֲשֶׂה אִף כֵּן אֵין
נִיתֵן מִנִּי רַבִּי הִיא
דְּבַר יִשְׁוּן שְׁבַשְׁעִירָה
הָא הוּא הָרִין לְהָא
בְּחִמְאָה בְּשִׁנְגָה הַנֶּפֶשׁ
סְבְּרִי מִי שְׁחַטְאֵתוֹ
וְגַלְלֵן דְּאִמְדֵּר קְרָא וְאִם

[illegible]

אמר רב
דרי הטא ב
מחכפר צפ
דווא מופל
משום דקא
מקומות מ
אמר: צפ

[illegible][illegible]

(א) ר"ל הב' משכנתא בלבד. רחוק ר"ל הב' ללא משכנתא אלא ביחיד.

(א) לְקַחְמֵי יֵאֵ: י"ט דלמיתא מבוני
 (ב) יומא ית, מולין קלד: [מוספס]
 (ג) לְיָל חייב גברי
 (ד) יצמות ט, ה: [מוכר לקמן ית]
 (ה) שבוטות מד: [כרמות ב: 1], (א)
 (ו) יצו, (ח) ויקרא ד, ט: [שס]
 (ז) במדבר טו, כ: [שס], (ל) ויקר
 (ה), (ט) [שס], (ל) מפנהדרין ית.

דאָס איז דאָס מחייב באַהאַנדלען און ער האט זיך געפֿונען אין אַ פּאַנאָראַמיקער וועלט. ער האט געזעהן אַלע אַרטן פֿון מענטשן, און ער האט געזעהן אַלע אַרטן פֿון גאט.

שאר כולן: נחציה רחמנא
אי נמי בעשירות. דהיינו
מאחת גבי עשירת האופה
ון מתחייב ככולן כלל הלכך

[illegible][illegible]

ו. ואם לא תגיע ידו די שד
הביא את אשמו אשר חטא
שחי תרים או שני בני יונה ליה
אחד לחטאת ואחד לעולה:
ויקרה ה' ה'
ז. ואם לא תשיג ידו לשתח
תרים או לשני בני יונה והביא
אשר קרבנו אשר חטא עשירה
הקפה מלת לחטאת או ששים
עליה שמן ולא יתן עליה לבנה
כי חטאת היא: ויקרה ה' ה'
ח. אשר נשיא ויחטא ועשה אחת
מאלו מצות י אלהיו אשר לא
תשגיח בשגגה ואשם:

- [illegible]

הנשיא מביא שער. מדיני נכלל
המלח שנתורה (כריתות ב.)

[illegible]

פטורין וכל שהוא באשם ודאי נשיא ומשיח כיוצא
מקדש וקדשיו בית דין פטורין נשיא ומשיח חייבין
בטומאת מקדש וקדשיו כל שהוא בעולה ויורד נשי
אמרת שאין משיח חייב בטומאת מקדש וקדשיו
הקול ובטוי שפתיים חייב אימא סיפא כל שהוא
פטורין קתני משיח ובית דין פטורין מה בית

[illegible]

חלב ולא אשתחפס ב"ד כהדיה ואורו ב"ד בהיתר דס' א' ואיהו כהדיהו ואול ואכל חלב דמי והלכך מתכפר בקרבן צבור. או ללמא כיון דלא מצטרפי להדיה, פ"י דאי א"ב בכה והן שער הדוקין מהו הכא ודאי שם חלב אחד הוא וכהדי צבור מיכפר או לא? הוא שאיננו (שאין, שהוא) חוזר על מה ששנה תחלה שהורייית משיח לעצמו כהורייית

קסמך. ובשנת מעשה לחדור
מישח תחת [מקום] בן בנקום
אשר יחד כחז חסד ושעמך
אשר לית אלהים
ואחר תבא ארצו. אלה
הוא. וכן דאמך אדורזי בן
האדורזי חפני עצמו וראו.
חלום. וראו ביד חריתו עבדת
ושיעך ביד משיח יחיו"ו.
אלה עבדות כוכבים וכן חבלם
ועשיהם כשיח יחיו"ו פה מהו.

משיח: הוא דחינו הורה בפני עצמו סבר אצל
הוא קצור כמו חסידי. מי הורה הוא בהיותו אל
דאורי ואצל מתי ביהודה היה כמאן לכל חסד
שקומת גרמי אל אשליה בחו מוסם כין
הוא דיד אצל של חסידי אסתר (מאן) אקיש
אן דייכא דהו משית ובדי יתכן כחן גרמא
דבס ואורי אשליה דהיהוה ואל כלב חסן
דחסידי אשליה גרמא דהיהוה בקרבתא אל מערעין
דאזל אל מערעין דהו אל רמא מפתחיה דאורי
דאסור אל חסן שוה דאזל כאכילה דאזל אכיל
חסידי כחרי אסורי דמי דהורה פשי אס חס
פסוק קצור פשי אסור שוה וסלקא חסידי
דבר אל שותלעס מעז חסן דאמורי אשליה

(א) גי' רבינו בסדר הנצית ליהיך מצי' שלנו. וכן היתה גי' הרמז' יסמך בלח'ל כדרכו וזחנס דחקו מזה הכי' ונח'מ סוף ה"ט:

(א) אולי צ"ל קשה דהא הדיוקיות נמי מביאין: כו במנהיג שם:

מסורת הש"ס

(א) רש"א, (ב) ח"כ ב' ירקרא, (ג) לעיל
(ד) כ"ה בדפרי, (ה) כחובות מה,
(ו) לעיל ט. לקמן יא: (ז) ב"ש מ"ז,
(ח) ב"ש מ"ז, (ט) ח"כ ב' מזרע,
(י) נס"י תמורה אני, (כ) לעיל ט:.
(ל) ירקרא טו, (מ) רש"א ע"י בחפ"י
גרסאות, (נ) ע"י רש"ש,

תורה אור השלם

1. אל תבנה המשיח ויטא
2. לאשמות על הדבור על זה
האמורא אשר חפץ בו כשר
מביא לו תלפזות. ויורה ד'
אשר נשאל אמורא ויטא אחת
מכל מצות ה' אלדור אשר לא
תעשהו כמנהג ויטא.
3. כי תבוא אל ארץ כנען כד
אני נתן לכם לארץ תענוג
צרעת בבית ארץ אומותיה.
4. ויורה ד' כי
5. ארץ כי יהיה בעור פשולו
שואו או פסחת או ברתת ויטא
האמר בעור פשולו צרעת ויטא
לא ארץ הבקו או לא אחד
מקווי הכהנים.
6. ויורה ד' כי
7. וינגע י' אל תפלה לך ממנו
עו' ויחזי ויטא ויטא תהיה
ויתן בו תפלה על היטא שפס
האמר על ה' מלכ' כי מו' ה'

מוסף רש"י

חָסָא עַד שְׁלֵא תַחֲסוּ. נִשְׁאֵל
 וַיִּחַסּוּ שְׂמֵחַ קִרְנֵם מִן יָמִיד,
 וַיִּשְׁאֵל חֲסָא מִלֵּךְ וַיִּמְחַסּוּ מִלֵּךְ
 עַל תַּחֲבֹתָא דְהָא הָרָה יִשְׁרָאֵל
 הַדְרִיבֹתָ. מְנַחֵם יִשְׁרָאֵל
 חֲסָא'ס אַמְתַּחֵם גִּיסָא לֹא נִשְׁמַח
 קִרְנֵם: (סוּס.) אֵל נִרְקָה עַד
 שְׁלֵא תַחֲסוּ. דְּהֵא לֵךְ יִדְעֵם
 וַיִּמְחַסּוּ חֲסָא נִשְׁאֵל, הַדְרִיבֹתָ
 מְנַחֵם, וַיִּשְׁמַחֲנֵם: דְּהֵא לֵךְ
 חֲסָא נִשְׁמַח קִרְנֵי יִמִּיד יִדְעֵם
 מְנַחֵם: קִרְנֵי נִשְׁמַח. מְנַחֵם:
 לְנַחֵם. (סוּס.) שְׂבִירָה הֵא חֲסָא
 עַל הַמְּחִיטִים מְחִיטִים מְחִיטִים
 עַל וְהָב גִּירֻדֹת מְחִיטִים לֹא תִרְעִים
 שֶׁנֶּה הֵיךְ יִשְׂרָאֵל מְחִיטֵם וְעַל יֵד
 הַנֶּחֱם נִתַּח בְּרִיחַ מְחִיטִים וְיִרְדָּה יֵד.

תוספות הרא"ש

אִשִּׁי נִשְׂא יִחְסֵא יִגְדֵּל יִכְרֵה
מִשּׁוֹר רֶשֶׁת קָרָא
בִּדְבִירֹו וְכִתִּיב אֶשֶׁר נִשְׂא
יִחְסֵא וְלֹא כִּתִּיב אֶל נִשְׂא אִשִּׁי
וְכִי הִיב דְּבִרְכִּיב אֶל הַכֶּן
הַמְּשִׁיחַ יִחְסֵא עַל יִכְרֵה
הַכֹּהֵנִים מִשְׁכָּר שְׁחִדְרִי
(הַנְּשִׂאוֹת) (הַנְּשִׂאִים) לְחִטָּא
לֹא יִחְסֵא רִשְׁמֵעַל מִבְּקָרָה כֹּהֵן
יִחְסֵא דְּבִרְכֹו נִשְׂא וְיִכְרֵה
פִּשְׁיִי לֹא מִשְׁכָּר שְׁחִדֹו
בְּסִרְסִים נִגְדֵּר נִשְׂא וְיִחְסֵא
לְהֵלֵן לְחִטָּא וְיִכְרֵה אֶל מִשְׁ
בְּסִרְסִים אִינֵי גִישׁ מִשְׁ
דְּרִיחִירֹו צִרְיִי לְמִשְׁנֵי
קִדְמוֹת אֶל גִּלְי מִלְחָא
כְּעִלְמָא יִחְסֵא וְדִרְכָּא כֹּהֵן
נִחְסֵא לְחִטָּא וְאִשִּׁי דְּבִרְכִּיב
כִּדְרִישׁ קִדְמוֹת אֶשֶׁר יִחְסֵא
הַנְּשִׂאוֹת מִבְּקָא קִרְבֹו עַל
שְׁנֵהוּ: (אֵל) (וְיִכְרֵה קִרְבֹו
הַכִּי לְכַסֵּב עַל הָעֵרָה. אֵל
(כִּתְּכִיב) וְחִתִּיב נַע צִרְעֵת בִּבְיָת
אַרְזִי אֲחֻחֶכֶּם בְּשׁוּרֵה הָיָא
הָלֵם. (אֵל) (אֵל) אֲרוּחָא
רְמִלָּתָא עַל מִלְחָמָה הַנְּשִׂאוֹת
וְאֵלֵהוּ: וְאֵלֵהוּ לֵבֵי הָאֵל
כֹּלִי אֵלֵהוּ דְּאֲרוּחָא שְׁרֵה טֹבֵה
הָיָה אֲמִירִי: מְכִרְסִי
שְׁמִירְסִי: מְטִיטִי אֲצִוְחִי: מְכִרְסִי
בְּכֹתִיל בְּיָהּ הָיָה אֲצִוְחִי
הַשְּׁמִירִי: מְכִרְסִי קִרְבֹו צִרְעֵת
כִּדְ שִׁיחִרֵה הַכִּתְּכִיבִי וְיִחְסֵא
הַשְּׁמִירִי: וְהִנֵּנִי אֲתִיבֵל עַל
מִטָּה וְרִגְעִי וְכִי עַל אֲמִירִי
בְּשִׁמְעִי שְׁמִטְמִלָּתִי: בִּאֵנִי:
נִגְעִי: מִלְחָמָה לֵה אֲלִיחִרְדָּא אֲשִׁי

לחלק בין גנעי אדם לגנעי בחים.
היה ס"ל דגנעי אוונק דממט
בגנעי ורחות וכפשי קשיא ליה.
אוונק פטר באו ע"י המקום ה
בגנעי בחים אלא ע"י גזירת המק
הקביה כלבד כגון גנעי ורחות ו
הנרדוס. ופרש"י דל דרך ברייתא
ממט פטר ופשיטא דל דפט לפר
דפליג. אמר רב זל: א"ל כל כר
יורדי ספניה הם עשירים בעלי ס
השנה שיעלו הכרובים חמה על
שיתן להם. ולא נהיא דלשון לה

(א) הוּא רִי'ת כָּל אָדָם וְאִלּוּי צִ"ל רִי'ע;

כהן משיח פרק שלישי הוריות

חני
גבי משיח עבר ואחר כך חטא ללא מתרצתא היא ולשון ראשון עיקר
הדקאמח השמא יס לומר כו': מה"מ. דמשיח שעבר ואח"כ חטא דמביא
פס: מתני' חטאו עד שלא נחמנו ואח"כ נחמנו הרי אלו כהדיוסות.

דרכנו בתר חטא אולי: ר"ש אומר אם
גורד לנס עד שלל נחמנו דליבוי: דר"ש
מטאלי וידענא עני והיה דפייג ר"ש
גביהא דקמיני נשיא שחטא ואח"כ עבר
ומדללו מניא שער דר"ש קולמר נמי
דלאס נודע לו משעבר מניא שער
דחטאיה וידענא עני כשהוא נשיא:
בבב' אם הכהן המשיח יחטא. חטא
בתעשרות הוא דמניא פר: **פרע לקודמות.**
ולאשחטא אורחא דתמנה דנשיא חטא
דמניא פר: ואח"כ מניא פר: **ואח"כ בשגגה**
קמן אשר נשיא יחטא ששחטא והי
הוא נשיא ולא ששחטא והי הוא הדיוט:
אח"כ מניא פר: דמניא ¹ **דמניא** ² **וכן**
הנשיא כהדיוט: יבול גורה. דמניא
הוא נשיא יחטא חטא כתיב אלא
הנשיא: **פרל אם הכהן המשיח יחטא.**
הוא יחטא האומר להלן לשחטא ³ **הוא**
כתיב אם אף יחטא האומר כאן גבי
לשחטא: ⁴ **גורה משיא פסי.**
כלומר היכי מניא למייר יבול גורה
היהא אשחטאן גורה הכי: ⁵ **דודאי**
אשחטאן כהי: ⁶ **דכתיב ופסי נגע לרעת**
אשחטאן ארץ אשחטאן כהי פל לאס.
אשחטאן משיאן שחטא להיות אש"פ
שדבר רע הוא הכה נמי אשחטא
הלכך כתיב אם הכהן המשיח יחטא
לשחטא ארץ אשר נשיא יחטא לשחטא:
ר"ש אומר. ופסי נגע לרעת זיהא כל
מחלי: ⁷ **פרע לגנבי אופוני.** שם כלו
נגנבים ע"י נפחם עד דלא משימו:
ידיה בעדא דאשר כשור מדבור ואילן.
דנגבים בין בלחם ובין בנחם פטר הן
לפני הדבור דלחון נגבים אשריו לפני
הדבור אלא לאחר הדבור: ⁸ **סם**
מדבור ואילן. דמכ"כ ⁹ **ידיה ז**

הַמִּשְׁמִיחַ יֵחָא חָטָא כְּשֵׁהוּא מִשִּׁיחַ מְבִיא כְּשֵׁהוּא הִרִי
יֵחָטָא פֶּרֶט לְקוֹדְמוֹת ^ע (שִׁכּוֹל) וְהִלָּא דִּין הוּא וּמָה מִשִּׁי
שֶׁאֵין מְבִיא חֲטָאוֹ מִשְׁעֵבֶר אֵינוֹ דִּין שְׁלֵא יָבִיא עַל הַסֵּ
כְּבוֹנִישׁא שְׂמִבִּיא בִּשְׁגָתָא מְעֵשָׂה הוּאִיל וּמְבִיא בִּשְׁגָתָא מִזֵּ
שְׁחָטָא וְהִרִי הוּא נָשִׂיא וְלֹא שְׁחָטָא וְעוֹדְהוּ הַדְיוּטִי: ת' ^א
יֵחָטָא מָה לְהֵלן לְכִשְׁיֵחָטָא אָף כָּאֵן לְכִשְׁיֵחָטָא אִמֵּר מִרְחָ
וְיִנְתָּתִי נָגַע צִרְעָתָא בְּבֵית אֶרֶץ אֲחוּזְתְּכֶם כִּשְׁוֹרָה הִיא ^ב
וְאִמֵּר פֶּרֶט לִנְגְעִי אֲוֹסְפִין לֹא אִמֵּר רַבִּי יְהוֹדָה כִּשְׁוֹרָה
שְׁמַעוֹן נָגַע אֲוֹסְפִין מִי לֹא מִטְּמוּ וְהָא ^ג תֵּנִיא אֶדְרָם ^ד
וּמִמָּא בְּנִגְעִים מָה זֶכ מִן הִרְבּוּר וְאִילָךְ אָף נָגְעִים ^ה
בְּאוֹנֶם תֵּאמֵר בְּנִגְעִים שְׁמַטְמָאֵין כְּאוֹנֶם תִּלְמוּד לִזְמֵר
דְּרוּחוֹת לִיב פֶּפֶא אִמֵּר פֶּרֶט לִנְגְעִי כְּשִׁפִּים חֲנִי רַבְנִין ^ו
אִידְחִי רַב מְנַשְׁיָאוֹתִיהָ אִמֵּר רַב אֲבִדְמִי כִּן חָטָא
וְיִדְחִי מְצוּרַע עַד יוֹם מוֹתוֹ וְיִשֵּׁב בְּבֵית הַחִפְשִׁיתִי
מִכְלָל דַּעַד הִשְׁתָּא עֵבֶר הוּהוּ כִי הָא דר' גְּמִלְאֵל
הוּהוּ פִּיתָא בְּהִדִּי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הוּהוּ פִּיתָא וְסוֹלְתָא שֶׁ
אִמֵּר לִיָּה מִי הוּהוּ יֵדַעַת דְּרוּהוּ לֵן עֲכוּבָא כּוּלִי הָאִי
עוֹלָה יִמְתַּעָה אַתְּ (הַסְפִּינוֹת) [הַסְפִּינִים] וְאִמֵּרְתִּי שְׂמָא
עוֹלָה בְּסַפִּינָה א"ל עַד שֶׁאֵתָה תִּמָּה עָלִי חֲמָה ע'
וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן גּוֹרְגָדָא שִׁידְעִין לְשַׁעַר כְּמָה טְפוֹת יֵשׁ
לְהוֹשִׁיבִים כְּרָאשׁ כְּשַׁעְלָה שְׁלָח לֵהֶם וְלֹא כָּאֵן חוֹר וְשִׁלָּא

[illegible]

שלישי הוריות י.

מנשרו דונן שהיו לפני הדבור אין מטמאין לאחר הדבור אלא אם
 כן ראו ויצאו אחר הדבור: **האמר כנעני ארס שמטמאין באווס**. כגון
 על ידי נפילה והבאה וביה או ע"י זר. וה"ל לגנבי במים דמטמא
 באווס: **רבא אמר**. לא קשיא דקדמך ר"ש פרט נכנס אונסין כגון
 ונוני רחוס דנכנס לנכנס וזיל וזיל

אדם יד קחני חמור בנגעים שמעטמלי
בזאבם כגון ע"י הכאה וכיה: **כר פסח**
אמר כי ירחמר ש"פ פרט לנגעי חונם
אמר כי כספים ללא שמואל ויד קחני חמור
בנגעים דמטמלו בזאבם כגון שלא ע"י
כספים: **וישכ בצינח הספסלים** לנגשה
חפשי מן המלכות וקדשו דמי חמור
מניח שער וללא כרבי יוסי חמור
לעיל בפרק אורה כהן משיח (דף טו.)
שכח לדי עניתי והאי נגמרע לא כל לדי
עניתי בגזא דדיה מיהא חסר: **מכלול**
דער פסוק דבר הוה דאשרים בבבל
הוא לו לפי שמטול עליו עול רבים:
והולא סולת. ולהכי נקט ביהי פיתא
סולת קמחא לא חסר הש"פ
מתקיים סכולת: **ומתעה את הספנים**
שכן דרך של ספנים לשעה המורשין לים
של החובל נותן עיניו: **ובצפול והוכיב**
מתכלל לדרום וירושלם **וכוכב**
העומד למינו או לשמאלו וכן אמר שוה
אחיו כוכב ללדו חמר יודע שהכפה
הספיה ומיישרה לדרבה וכוכל שפולה
אחת לשפנים שפנים חסר חסר
ושפנים נראה דדרום וכוכב החובל
נותן עיניו לו בצפון חסר הכפך
לדרום וירושלם ללדו חמר כוכב שהכפה
הספיה ומיישרה חמר הכוכב והוא כוכב
למישרם מהכפה לדרך חמר וכן הוא
מתעה את הספנים: **אמר לו כל כך**
חמרה ש צינח חסר יורד לפסיה
לסחורה (על) **ובצפול** מזונינך כלומר
נחמן צריך לירד לפסיה לצורך מזונות:
וכן גמלינך דעמו עהיהם לחסר
בגזא דר שיהי מתפרנסים (מזונות)
שררה שיהי להם: **כמדומין חסר ששררה**
אני נותן לכם שלא בזהם שכליות
ראשון שהיהם צורחים מן הגדולה:
עבדות

אֵינוֹ מְבִיא וְהָיָה נִמְי גַּבִּי נְשִׂיא כְּהִ"ל: אֲשֶׁר נְשִׂיא
שִׁמְבִּיא חֲסִידוֹת מִשְׁעָבֵר אֵינוֹ מְבִיא עַל הַקְּדוּמוֹת נְשִׂיא
דְּמוּת מִה לְמִשִּׁיחַ שֶׁכֵּן אֵין מְבִיא בְּשִׁנְגַּת מַעֲשֵׂה תֹאמֵר
שֶׁהָיָה יָבִיא עַל הַקְּדוּמוֹת תְּלִמּוֹד לְיֹמֵר אֲשֶׁר נְשִׂיא יִחְסֹא
יִשְׁכּוֹל גּוֹרָה גּוֹרָה יִחְסֹא יִכּוֹל גּוֹרָה ת"ל אִם הִכְהֵן הַמִּשִּׁיחַ
יִכּוֹל גּוֹרָה גּוֹרָה מִהִכָּא תִּיְהִי אִמְרֵי אֵין אֲשַׁכְּחֵן דְּכִתִּיב
הֵם שִׁנְעִים בָּאִים עֲלֵיהֶם דְּבִרֵי רַבִּי יְהוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
הֵם הֵכָא נִמְי אִימָא גּוֹרָה הֵיא הִלְכָּךְ כְּתִיב אִם וְלִרְבִּי
כִּי יִהְיֶה מִן הַדְּבָר וְאִילָךְ וְהָלָא דִּין הוּא טָמֵא בּוֹב
הַדְּבָר וְאִילָךְ לֹא אִם אִמְרַת בּוֹב שֶׁכֵּן אֵין מְטַמֵּא
וְדָם כִּי יִהְיֶה מִן הַדְּבָר וְאִילָךְ רַבָּא אִמְרַר אֲמַר פִּרְט לְנִנְעִי
אֲשֶׁר נְשִׂיא יִחְסֹא פִרְט לְחֹלָה מִשּׁוּם דְּהוּה לִיָּה חֹלָה
פִּרְט לְנִשְׂיָא שְׁנַצְטַרַע שְׁנֵאמֵר: וְיִנְנַע ה' אֵת הַמֶּלֶךְ
יָתֵם בֶּן הַמֶּלֶךְ עַל הַבֵּית מִדְּקָאמֵר בְּבֵית הַחֲפְשִׁית
וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הוּא אֹזִי כִּסְפִּינְתָא כְּהִדִּי דִּר' גְּמִלְיָאֵל
לִים פִּתְיָה דִּר' גְּמִלְיָאֵל סָמַךְ אִסְלֹחִיָּה דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
דִּיאִתִּית מִלְתָּא אִמְרַר לִיָּה כּוֹכֵב אֲחֵד לְשִׁכְבִּים שְׁנֵה
יַעֲלָה וְיִתְעָה [אוֹתוֹנָה] אִמְרַר לִיָּה כָל כֶּךְ בִּידָךְ וְאִתָּה
שְׁנֵי תְלִמְדִים שִׁישׁ לָךְ בִּיבְשָׁה רַבִּי אֱלֵעָזָר חֲסִמָּא
נִים וְאֵין לָהֶם פֶּת לֹאכּוֹל וְלֹא בְגָד לְלַבּוֹשׁ נָתַן דַּעְתּוֹ
וְכֹאֵא אִמְרַר לָהֶם כְּמִדּוּמִין אֲתָם שְׁרִירָה אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
עֲבִידוֹת

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

ה א מ"י פט"ו מהל' שגנות הלכה
:
ו ב מ"י שס הל' ו:
ז ג מ"י פרק ג מהל' מחוסרי כפרה
הל' ב:
ח ד מ"י פט"ו מהל' שגנות הל' ט:

דבינו חננאל

[illegible]

(א) גי' רבינו כאן כהג' כיצמות ע"ש
והס' כמה מלות בדברי רבינו אהר
מלת נפש. (ב) עי' דברי"ף בפ"ק
דיצמות. (ג) אולי ל"ל דבכונן דין למר
תלמידא. (ד) עי' גיטין דף מ"ז ע"א.

כהן משיח פרק שלישי הוריות

4.

עין משפט
יד חנוכה

א ב מ"י פט"ו מל' שנות הלכה
א ב מ"י שס מ"ב ה' ו דלול מ"י
פ"ט:
י ב מ"י שס הלכה ז'
ז ה מ"י פט"ו שס הלכה י'
י ז ח מ"י שס מ"ב הלכה י' וסדק
ז מל' מעשה פדיונות ה' ז'
ט ו ט' מ"י פ"ד מל' דלול
הלכה י' סמך לז"ן קמך ע"ש"ע
ח"מ ח' חלפה ספקה ה' וטור ש"ע
י"ד מ' קמך ספק ז'

תורה או השלם

1. וְיִקְרָא מוֹלַב בְּנֵי עֲמֹן אֶת אֲחֵר
וְאֵל תִּתֵּן עִם כִּי אֵת אֲחֵן מֵאֲחֵן
וְכָל עֲמֹן יִרְשֶׁה בְּכִי כִמְנִי מִן
תַּחְתֵּיהֶם יִדְשֶׁה: וְדָרְסָם בֵּית
2. וְאִם נָפֵס אֶת־הַתָּקָא בִּשְׁנֵיהֶם
מִמֶּנּוּ אֶת־כָּל־נִשְׁתָּה אֲחֵת מִצִּמּוֹת
יִי אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאִשָּׁם:
וְיִקְרָא בֵּית
3. אֲשֶׁר נִגְשִׂי אֲחֵת וְנִשְׁתָּה אֶת
מִכֵּל מִצּוֹת יִי אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא
תַעֲשִׂינָהּ בִּשְׁנֵיהֶם וְאִשָּׁם:
וְיִקְרָא בֵּית כֹּב
4. וְהִיתָה עֲמֹן לִקְרָא בֵּית לִי יִמִּי חֵן
לְמַעַן לִמְדֹּת וְיִזְכָּר אֵת יִי אֱלֹהֵיו
שֶׁכֵּר אֵת בֵּל דְּבִיר הַתּוֹרָה הַזֹּאת
וְאֵת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לְעַמָּה:
דְּרָסָם בֵּית יִי

מוסף רש"י

הוא ילדן מקבלן ודעה. קרובן מן המעשרים
דמיונם שנים חזקן מרש נעמור
מקום אהרן. קרובן מן המעשרים
ולו לא יס. ידן מועד חזקן מרש נעמור
הוא ילדן מקבלן ודעה. קרובן מן המעשרים
דמיונם שנים חזקן מרש נעמור
מקום אהרן. קרובן מן המעשרים
ולו לא יס. ידן מועד חזקן מרש נעמור
הוא ילדן מקבלן ודעה. קרובן מן המעשרים
דמיונם שנים חזקן מרש נעמור
מקום אהרן. קרובן מן המעשרים
ולו לא יס. ידן מועד חזקן מרש נעמור

רבינו חננאל

[illegible]

תוספות הרא"ש (המשך)

שאין הגוף נהנה ודאי מין הוה.
הרמ"ה ז"ל י: כ"י יהודה אומר
אף (על הכלאים) [הלושב לאיסן]
פרש"י ז"ל דארישא קאי ואמר א'
הלושב לאיסן כמו אוכל חלב.
והרמ"ה ז"ל פירש דאסיפא קאי
דהלושב לאיסן כסתמא הוי מין
כיון דלית ביה הנאה טפי מבשאר
מגדים, ומסתברא כפרש"י ז"ל:
לאיסן ורבנו כגון לרישין שז"ל:

קרבן ידיה וכשהוא הדיוט מביא כשנה או ששירה והשחם כי נחמנה
ממזבח מביא פה וגשוי מביא שער: אבל הכא. כי נודע לו על ספק
לדוועדע לו משנתמנה דספק חלב אכל: ולא אישטני קרבן ידיה.
דעל ספק חטאת קבועה בין כשהוא הדיוט ובין כשהוא נשיא מביא אשם

וְעִירָתָהּ וְאִילוֹ צְעִירָה
וְלֹא תִצְרֹם וְאֵל תִּתַּגֵּר
לֹא ⁶ אִ"ר חֵיִיא בֵּר
קִרְחָה לְעוֹלָם יָקִידִם
בְּשֹׁכֵר לִילָה אֲחֵת
יָהּ זִכְתָּה וְקִרְמָתָה
⁷ תִּגְנוּ רִבְנָן ⁸ מַעַם
הָאֲרָץ פֶּרֶט לְנִשְׂיָא
הָאֲרָץ פֶּרֶט נִשְׂיָא
שִׁיחַ עַל הָעָלָם דְּבִר
פֶּר עַל שְׁגַגַּת מַעֲשֵׂה
וְשַׁעֲרֵיהָ ת"ל מַעַם
הָאֲרָץ פֶּרֶט לְנִשְׂיָא
בְּשִׁגְגַת מַעֲשֵׂה הוּא
מִשְׁמִיחָה דְּרַבָּא הַכָּא
בְּכִית חֲלָב כְּשֶׁהוּא
יֵרֵד לִי וְלִי חֲלָב דְּהוּא

הרי זה מומר: **מאי איכא**. בין ת"ק
לרבי יוקי בר רבי יהודה כיון דלמר
ת"ק אבל חלב הרי זה מומר מה לי
אכל חלב מה לי לנפש כלאים **אורי**
ואורי דלוריתא ואסור: ת"ק סבר
כלאים דלוריתא דוריתא דחלב הוי מומר
דהיינו אורח חי חוט של גמר וסות
פשיטין חרוד פני כולו: ור' יוחנן סבר
אף הלוגש נמי כלאים דרבנן הוי מומר
דהיינו או שוע או טווי או נח דהכי
מפסי רבנן טעמין שוע טווי ונח
כדמררין במסכת נדה (דף סא:) ורבנן
גזר נדה מנייה. שוע שמנך כלחת
ועשה מהם לבד טווי טעניה כלחת ואור
נח שתי מצימות נח אשורון חוט
אחד של גמר צבדג פשתן או חוט אחד
של פשתן צבדג גמר דכולהו אסור
מדרבנן: **הדי אסור**. האוכל חלב וגיבול
לחפזי הרי זה מומר: **לכעמי**. לית
ליה הימרה ואפי' הכי אכלי איסורא
דזוקי הוא (פ'): **אכל פירעוש** או **יוטש**
הרי זה מומר. דהכא תלי להכעמי
אף עבד ללאו מדי דבר מיכל הוא
וקמי הרי זה מומר ואינו דזוקי
וקסא לחפזי דלמר להכעמי דזוקי הוא:
ועלם אימאן לא להכעמי דזוקי הוא
ובכא אפי' טעמא דזוקי מומר ולא הוי
דזוקי משום דקאמר צעיא למיטעם
טעמא דאיסורא שחאב לנעוטם דבר
אסור ולא להכעמי קא עביד:
מה

עשינה בשנה ואשם השב בידיעתו מכא קרבן על
מאי בינייהו א"ר המנושא מומר לאכול חלב ומכא
לב לדם נמי מומר היו ומ"ס ילדם מיהא שב בידיעתו
לא היו מומר לדם אלא הכא באוכל נבלה לתאבון
ובין אכיל כמזיד מומר הוא ומ"ס כיון דאילו אשכח
אכל חלב זהו מומר ואזהו מומר אכל נבילות
אומר אף הלוש כלאים אמר מר אכל חלב זהו
יכא בר בר חנה א"ר יוחנן ה"ק יאכל חלב לתאבון
סכתמו צדוקי היו אומר אוכל נבילה ומרפה שקצים
אף הלוש כלאים מאי בינייהו איכא בינייהו כלאים
ומר סבר כלאים כיון דמפרסם אסוריה אפי' בדרבנן
מומר להכעיס צדוקי וחד אמר להכעיס נמי מומר אלא
יש אחד או יתוש אחד ה"ו מומר והא הכא להכעיס
ורא: ואיהו נשיא זה מלך כו': לתנו רבנן נשיא יכול
יו ולהלן הוא אומר למען ילמד ליראה את ה' אלהיו
מה

ששוע ואינו טווי וארגו דמדאורייתא לא הוה כלאים עד שיהא שוע כל אחד לבד וטווי כל אחד ואחרי' אורנו יחד. כפרית ועיקר ג: ת"ד יכול נשיא שבת כנושחן בן עמינדב ת"ל מכל מצות ה' ליראה את ה' אלוהיו. הך בריתא מפרשה למתניתין דקתני איזהו נשיא זה מלך שנאמר מכל אלוהיו. ולא תימא ממשמעות קרא דריש קמ"ל דלא דטובא קראי כתיבי ה' אלוהיו ה' אלהיך אלה אלוהיו. ולא מגזייה קרא דריש קמ"ל דלא דפשתע מלך דריש:

בן עמי. בשלש נקיה הוא ללא רמזה להודיע דמאזיה נמעברה: **אמר**
אל תלודם ואל תסגור בם. ומדלא תביצא בהו מלחמה ש"מ דאפילו
אערא לא ליעבד להם. ולא עוד אפילו בזירה דקרייתיה אב הכחוב פירסמה
למביב (זבאשית יט) ומשכב את אביה וצלעיה תביב ומשכב עמו (י^ו):

וְקִדְמָתָא אֲרֵבֵּעַ דְּרוֹרוֹת. בִּישְׂרָאֵל עוֹרֵד
בִּישְׂרָאֵל דְּרֹד שְׁלֵמָה וְאִילוֹן צִמְרָה לֹא הָיוּ
רַבִּינֵינָא עַד חֲרָבָתָם בְּן דְּרֹבֵה הָיוּ הָיוּ
מִנְעָמָה הָעֲמוּמִית: כִּן וְאֵם נֶפֶשׁ אִמָּה
שִׁטְטָא שְׂגָגָה מֵעַם אֲדָרָךְ. וְלֹא כִל עֵינִי
פִּרְט לְמַשִּׁיחַ דְּמִשְׁמַע דְּלֹא יָמִית כִּשְׁכֵּה
וְאִי שְׁעִירָה בִּיחִיד: לֹמֶה לִי מֵעַם אֲדָרָךְ.
לְמַעֲטוּי הֵי וְהֵלֵךְ כְּבִי יֵאֵל מִשְׁחָה מִכְּלָל
יִחִיד לִיחִיד כְּבִי וְנִשְׂאִי יֵאֵל מִכְּלָל יִחִיד
לְעִירוֹן כְּשַׁעֲרֵי: שִׁכּוֹל. כְּלוֹמֵר אִילוֹן לֹא
נִגְזַרְתָּ מִעַם הָאֲדָרָךְ הֵינִי אוֹמֵר מִשְׁחָה
עַל הָעֵסֶל דְּכִי עַם שְׂגָגָה מִעֲשֵׂהָ יֵאֵל
וְעַל פִּנְעַ שְׂגָגָה מִעֲשֵׂהָ לְמַחֲרֵה יֵאֵל כִּשְׁכֵּה
כִּי שְׁעִירָה לְמַשְׁחָה לִי מֵעַם אֲדָרָךְ

עם שנת מעשה מביא כשבה
לחודיה מביא כשבה
הארץ פרט למשיח
תינח משיח אלא נשי
רמייתי אמר רב ובי
במאי עסקין כגון שא
הריות נחתמה ואח"כ
אמינא נייתי כשבה א
לר"י דאול בחר לדי
בחר חטאה מאי איכא
וביד משמיה דרבא ה
שאכל חצי כוית חלב
והשלימו ואח"כ נדע
נצטרף ונייתי כשבה
מיניה רבא מרב נחמ
היכי דמי כגון שאכל
הריות נחתמה ועבר
דלא מצטרף דאכליה
ופלגא כשהוא נשיא
כשהוא הריות אכליה
שנא מאי תפשוט לי
א"ר יוחנן יאכל חלב
וחזר בו הואיל ונדר
מומר ילא בר אתווי
אתווי קרבן הוא בעא
ששת אבל ספק חלב
ונודע לו על ספקו מ
בחר חטאה אלא תב
תלוי אלא כי תבעי
מדאשתני לודאי אשת
אשתני לודאי דאשרת

למומר ^אר"ש בר יוסי אומר משום ר"ש ^באשר לא שגגתו לא שב בידעתו אינו מביא קרבן על שגגתו ^גקרבן על הדם איכא בינייהו מ"ס כיון דמומר לאכול הוא רבא אמר דכולי עלמא מומר לאכול חלב ונתחלף לו בשומן ואכלו קמילגוי מר סבר ^דכיון דלח' דהיתרא לא אכל דאיסורא לאו מומר הוא תנו ר' ורמריפות שקצים ורמשים ושתה ^היין נסך ^ורבי יהודה מומר ואיזהו מומר אוכל נבילות כו' מאי קאמר אמר ^זהרי זה מטהר להכעיס הרי זה ^חצדוקי ואיזהו מומר ורמשים ושתה ^טיין נסך רבי יוסי ברבי יהודה אומר דרבנן מר סבר מדאורייתא הוי מומר דרבנן לא הוי מומר ^יצדוקי ^{יא}פליגי הו רב אורינא חד אמר לתאבין הוי מומר ^{יב}אורייתא עבודת כוכבים מיתבי אכל פא הוא וקא קרי ליה מומה התם דאמר אטעום טעם דא נשיא שבט כנחשון בן עמינדב ת"ל ^{יג}מכל מצות ה' אשיא

ב טרפות). אלא ימי איכא למימר. ומיהו ימי איכא לאוקמי ביין שנתקן לעבדות כוכבים כיון דפקר כלי האי לשמות יין שנתקן לעבדות כוכבים. ומדו קשה אפילו בנבילות שריחות תקיני לקמן אכל פטרוש אחד כיו אפי' רגון מנחם מאהור. לו יי'ל דלא אכל אלא פ"א כדקמי' ועוד כל דבר ואפי' דבר איסור. אבל הבא דאחפאי כולי האי לאכול בנילות וטרפות תייר בבר

[illegible]

תוספות הרא"ש

בא ציט גנוג שאלטל
 בשואה הדרוויט וואס
 ואח"י נרדע לו מזו והימא
 יתנה לרש"י כשבה וא שפיה קמיל
 יתנה לרש"י דאזוי בחר וואס
 הלכך שטא אלס רבנן דאמי
 חלק חטא בירא אמא פאר.
 הביע שאלט צמי חזי חלב
 הימא הדרוויט וואסמא והשלישו
 בדי אכילת סם מהו דירמא
 יתנה לרש"י כשבה וא שפיה
 אכילת חטא בירא אמא
 קמייאט קמיל וואס
 אחרת מייאט קמיל הביע גנוג
 וואסל חטא בירא כשבה נשיא
 בער רבנן ורע לו מזו
 הימא יתנה לרש"י כשבה וא שפיה
 קמיל. יתנה לרש"י דאזוי בחר
 וואס הלכך אל כיול למפדך
 דיעה חלב ככי נשיא יתנה לרש"י
 כשפיה דירמא ככתיב וא
 בכלל חטא בער דיעה וואס
 ואשפיה ורע לו למעט מרן
 הדרוויט דסדא לייטי כשבה
 יריעה וארעג דחטא ער שלא
 תמנה ותמנה ורע לו אל
 אזוי נשיא בירא יריעה לרביא
 שפיה ארעג דירמא קמיל
 וואס מסבא וואס דא ראתי
 (הלכן) חכא (היג) צורך קמיל
 חטא דרורא חטא יריעה
 חלב גנוי מסבא ער לייך
 אחר חטא הדרוויט הבאת
 ציבוי חטא לרש"י ורע לו
 ובר ורע לו אל דסדא יתנה לרש"י
 דיעה חטא כשבה וא שפיה
 חלב ציבוי חטא אשפיה קמיל
 למעט. אבל אדעל כש
 הדרוויט וואסמא וואס
 חלב אזוי בחר יריעה לרביא
 קרבן נשיא. אלס רבנן דאמי
 בחר חטא וואסן קרן המשת
 שטא חטא חלב עבר ממשות
 וכן נשיא חטא ואח"י עבר
 ממשותא ממשות במא ער
 ונשיא מביע שפיה כאי איכא
 למיכר כן נשיא חטא חטא
 ציבוי לייך למעט נשיא
 ממשות ער הארץ וואס
 יצא נשיא לידן בשפיה. הביע
 שאלט צמי חזי חלב
 הימא וברא והשלישו
 אכילת סם ורע לו מזו
 אכילת כיון חטא השליש חטא
 כשואה וואס אל קרנן חזי
 יצא נשיא חטא לצורך חזי
 יצא קמא בירא צמי חזי כחרא
 ולית כשבה וא שפיה חטא
 קמיל (דאכאי) (ולכאי) למפדך
 וואס חלב ככי נשיא יתנה לרש"י
 כשפיה ככתיב וא צא יתנה לרש"י
 בשפיה קמיל ופסח
 משבא וא שפיה. וואס
 וואס דאמאי? נשיא חטא
 משפיה חטא למעט נשיא
 כשפיה נשיא ולישנא קמא
 במא למיכר מעיקרא
 אכל כשואה הדרוויט ווער
 דמסבא וואס דאזוי ריש בחר
 דיעה מסבא דייך וואס
 מקרא דמא מייאט חזי ארץ
 למדש טעמא דירא וואס
 מומר דכסמא וואס חזי אכל
 כלות כ. פשי"י וואס
 דאזוי בחר אכל דרורא וואס
 וואס חטא כשואה דאזוי
 למיכר ממשותא אכל
 שפיה נשיא איכא למיכר
 ונשיא וואס אל חזוי שפיה
 משפיה דאזוי חזי נשיא חטא
 וואס מושא דאזוי חטא וואס
 שפיה וורש"י חטא חזי חטא
 אכל מפרעא חטא נשיא חטא

(א) אולי צ"ל תחטא מעט הארץ ולא (שיא טו': 3) כ"ה כפ' ש"י: 2) ע"י רא"ש פ"ט דנדה ס' ח:

וּסְפִיק. לפי שהשמן לא היה אלא שני
היו מרובים ואפילו בקציה היה נבלע
היה אם העקרים כמים. גרשא שחיו
ולועים כן השמן כל כך. ומה' ענין
מתן. לאחר שהויתם מן המים כדי שיקלט
השמן מרים הבשמים: וקטחו. ומזיא
השמן. וקטחו כמו קטפתו. אלא
רועה (ינאחך דקטח: עטון פסחתי
ואל לא משוח בשמן לא היה כה"ג: מני
ההוא. לדיכא דלחא מלתוקת קצרי
מלכחו הוא ונבני קצרי
משתע ירושה היא להם כחדם
מיריש ירושה לבניו: ולא כל דבני
לגלח מורים לבנים מלכותא. אפילו
לא משוחה ירושה היא בזמן שטלו
שיראל: משום דמלך ראשון הוא. ממספחה
אילו מתך בן מתך: וה. מלכות בית דוד
על משחיה: ואין אחר. שאין ממלכת בית
דוד עטון משחיה: משום שמתוקן על יורש
משוחל בשמן המסחה. דלמיתין לעיל דמלכי
הראשונים עטו שחיתן ממנו: בלשאר ראשון
קרי ליה משחיה: ומאי בכור.
בכור ליה בכור יוחנן: בכור למלכות.
מתך ראשון: וירם מלח מקום אבוחי
דכי מתך אפתי הוא דקין ממלח
קיום אבוחי: וואחך קרי בהמין:
שולם כמעשי. לדק גמור הוא צעל
עשים עושים: אמר לו. נבחר נרי יה
דיק עליך את הדין אם תבחר צי:
ומי

וזה שנים בעבודת
בתולה יאמורים על
ים בקרוביהם^י ולא
המשחה שעשה מש
את העקרים אינו
לא רכי יהודה וכי
משכן וכליו אהרן ה
יהיה זה לי לדורות
שר בו רכי יהודה או
לא היה אלא שנים
משכן וכליו ואהרן
ל בן כהן גדול מעו
מחלוקתו של אדוני
ואותו שמן קיים לעו
עשר לזוג הו אמר
חתי מבני גימא קר
כהן גדול ואי לא לא
דכתיב^ז למען יאמר
זו כל בדעי מלאכ
שלום בישראל קיימ
פני מחלוקתו של יו
חזן מלכי ישראל אין
אחר מעון משיחה א
תו של יורם בן אח
הואחו מפני יהויקים
נתן השני יהויקים ה
ואחו לעולם יהויקים
כי רכיה נתן ליהורם כ
מר הוא שלום הוא
ישו שלשי לבנים ומא
קיתו ת"ר הוא שלום
ששלמה מלכות בית
יו יוסב את שמו צד
"וגם במלך נבוכד

[illegible]

- [illegible]

כִּי מִיָּה רַבִּי מֵרִבִּי חִיָּא. אֵינִי
יָדוּעַ חִיָּא הַלְמוּדֵיהּ הוּא הָאֵלֶּה
גְּדוּלְיוֹ הַלְמוּדֵיהּ [וְהָיָה] הוּא נִשְׁאָר
וְנִתְּנָה [כִּזְבוּ] [כִּרְבִּי] עִמּוֹ. מִנִּין אֵינִי
אֶם הֵייתָ בִּזְמַן הַבַּיִת מִכֵּא שֶׁנֶּר
לָא. וְכֵן הָיָה חִיָּא בִּזְמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל גִּזְלָה
לָהּ מִמֶּנּוּ כִּדְמַרְשָׁא וְהָיָה לָהּ
וְדוֹרֹדָה אֵל הָעַם בִּשְׁבֻט: וְכֵן
מִשְׁחָה כְּהֵנִים גְּדוּלִּים. וְלִמְלָכִים.
אֲנִי וְנִתְּנָה בְּרִית אִשְׁרֵי יִתֵּן
מִנֶּנּוּ לָהּ וְהָיָה וּמִלֵּךְ כִּכְלָהּ וְ
פֶשֶׁר דְּרִישִׁי לָהּ מִכְרֵמִית עַם
פֶּשֶׁר אֶדָם לָא יִסֵּךְ דְּרִישִׁי אֶדָם
לָא יִסֵּךְ כִּדְרִישִׁי [מְגִילָה דִּרְא].
כֵּן עֲלִינָא אֶדָם אֶל מִלֵּךְ וְדִרְכָּן
הָעֵשֶׂה:

[illegible]

בהן משיח פרק שלישי הוריות

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

בן אילים מצפור שארע בו פסול כהן גדול
(ועבר ומינו אחר תחתיו ולא הניחוהו אחיו
לכהנים להיות לא כהן גדול ולא כהן הדיוט)
הזן גדול משום איבה כהן הדיוט משום
מעלין בקדש ואין מורידין רישא רבנן
סיפא ר"מ אמר רב חסדא אין רישא רבנן
סיפא ר"מ רב יוסף אמר רבי היא וגסיב לה
אליבא דתנאי רבא אמר ר"ש היא וסבר לה
ר"מ בחדא ופליג עליה בחדא ^אדתניא
יבירים שבין כהן גדול לכהן הדיוט אלו
הם פר הבא על כל המצות ופר יוה"כ
עשירית האיפה ולא פורע ולא פורם אבל
הוא פורם מלמטה וההדיוט מלמעלה ואין
במלמטה לקרובים ומוזהר על התבולת ואסור
במלמטה מחזיר את הרצוצה ומקריב אונן
אינו אוכל ^א[ואינו חולק] במקריב חלק בראש
וגושת חלק בראש יושמש בשמונה כלים
יוכל עבודת יום הכפורים אינה כשרה אלא

מלחמה לדון מקריב און כחל כסן גדול
מקריב און זיין מרובה גדלים זיין
מקריב און זיין לעצור אפליין שני משי
שכן ככלל כהנה (דולין) לאמקוין משה
מלחמה דלחן ככלל כהנה גדולה הוא:
והאר שאלו פסוקים **בכסוב**. למשום מלחמה
שאין מקריב און כסין גדול יכול לא
יבא מזהו על הכוונה: **אלא שער**
מחם קריי. דאזי סין גדול מעליין
מחם חורר לעצמו הוא: **עבר מחם**

במחלוקה בנדים חוץ מפר המביא על כל המצות
האיפה וכולן אין נוהגין במשוח מלחמה חוץ מה'
שמא לקרובים ומוזהר על הבתולה ואסור באלמנה
ם ואינו מחזיר והאי ממאי דר"ש היא א"ר פפא
קדשו יר"ש: חוץ מה' דברים האמורים בפרשה:
יצא על ראשו שמן המשחה זה משוח מלחמה
על כולן הוא אומר ראשו לא יפרע ובגדיו לא
מקריבין אוננים ת"ל ^כ נור שמן משחת אלהיו
הוא מצווה על הבתולה ת"ל והוא כתנאי ^ב והוא אשה
אל רבי עקיבא אומר אין לי אלא שעבר מחמת קרוי
משוח שנצטרע מהו באלמנה מידא דחי או מיפטר
יה א"ל הונא בריה דרב נחמן לרב פפא תנינא אין לי
ת"ל והוא קם נשקיה ברישה ויהיב ליה ברתיה:
^ג כהן גדול מקריב אונן יולא אוכל ליהדהיוט לא
ממש למעלה למעלה ממש ושמואל אמר למטה
זה בצואר מיתבי ^ד על כל המתים כולן רצה
שלו על אביו ועל אמו מבדיל כיון דבעלמא הוא
סביא ליה דאמר ^ה כל קרע שאינו מבדיל שפה
קרועה בבנה גדול והא תניא ^ו אילו נאמר ראש
של סוטה הכתיב מדבר ת"ל יאת ראשו לא יפרע
רי רבי יהודה רבי ישמעאל אומר אינו פורס כדרך
ה שמואל סבר לה כר"י בחדא ופליג עליה בחדא:
המקודש מחבירו קודם את חבירו פר המשח ופר
עשו: גמ' מנא הני מילי ^ז אמר אביי דאמר קרא
מכדי כתיב עולת הבקר עולת התמיד למה לי
מחבירו הוא קודם את חבירו: מגל ^ח דתנא דבי
ראשון ולכרך ראשון וליטול מנה יפה ראשון:
פר

וקדשו וכולן נהגין
מפר יוה"ב ועשריו
רע ולא פורם ואין
יהודה וחכמים אומ'
על טומאת מקדש
חזו זה כהן גדול א'
דים מה מרובה בגד'
יבא יכול יהו כול'
וחלקו הכתוב יכול לא'
ריבה דברי רבי ישמ'
א מיניה רבא מרב נה'
יב רב פפא וקמבעיא
מהמת מומין מגין
ה וההדיוט מלמעה
[רב] =למטה למטה
עלה מקמי שפה ונ'
נו מבדיל קמי שפה
שמואל רכרי יהודי'
ת ומי אית ליה לה'
אומר בראש ובגר'
ופרימה כל עיקר ו'
למטה וההדיוט מלמ'
ודם את חבריו יכב'
ם לפר העדה בכל'
ת התמיד ^ע (למה)
קרמה: וכל המקוד'
בר שבקדושה לפתו'

בו ופמזר על טומאת מקדש
וכולן נוהגין במשיח שעבר ח-
דברים האמורים בפרשה לא
י^ט וימחיר את הרוצח דברי רנ-
מאן שמעת ליה דאמר פמזור
מה"מ דת"ר י^ז והכה הגדול ב-
ומלא את ידו ללבוש את ה-
יפרום ועל כל נפשות מה י-
עליו עליו ולא על חברו ואחר
בבתוליה יקה אחר שחלק הכת-
מחמת מומין מנין ת"ל והוא ב-
פטר לא הוה בדיה וימנין הוי
אלא שעבר מחמת קריו עב-
מתני' כהן גדול פורס מלל-
מקריב ולא אויב: **גמ'** אמו-
למטה מקמי שפה שלעולה
מבדיל קמי שפה שלו רצה
קרע קרי כאן בגדיו לא יפר-
שלו אינו אלא קרע של תפר-
לא יפרע ובגד לא יפרוס היי-
ובגדיו לא יפרוס שאינו בפרעי-
שבני אדם פורמין אלא הוא
מתני' ככל התדיר מחבירו
העדה עומדים פ^ר המשיח ק-
מלכר עולת הבקר אשר לע-
הכי קאמר רחמנא כל דתדירי-
רבי ישמעאל וקדשתו ללכל

[illegible][illegible]

מסורת הש"ס

סח ב א ב מ' פקו ו מהל ח'ת
 ה' ו פקו ש'ק י טו ור'ד
 ור'ד ק'ט ר'ד ע'קו ו ור'ד
 ור'ד ק'טו פ'ק א ד' ר'ל:
 ע'קו ה'טו ש'פ'טס ה'ל ר'ד
 ה'לד'ט ור'ל
 ג'ול'ט ע'קו
 סו ד מ'י ש' ה'ל ו טו'ע ש'
 ש'ק ע'קו
 סו ה מ'י ש' טו'טו ש' ש'ק
 ע'קו
 סח ו טו ור'ד י' ר'ד:
 סח מ'י מ'ל ור'ד ור'מ'ט
 ה'לס ו וס'י מ'ל מ'ט
 סח ה'לס ו מ'ט ע'קו ש' טו'טו
 ח'ט ע'קו ר'ט ע'קו ש'

כהן משיח פרק שלישי הוריות

(6) (במסות ט, ב) נכנסת סה.
(7) (בבב) (נכנס) נכנסת קמה.
(8) (בבב) (נכנס) נכנסת קמה.
(9) (בבב) (נכנס) נכנסת קמה.
(10) (בבב) (נכנס) נכנסת קמה.

תורה אור השלם

1. גם אהבתם גם שנאתם גם
קבאתם כבר אברה חולק אין
לדם עוד לעולם בכל אשר
בעשה תחת השמים:
2. קהלת ו
האויב תמו תבונה לנצח
תקרים נחשת אבר וברך דמות
ההלים ט

אמר ליה האויב כמו טרבות לנלל. דמשמע אע"פ שכבר נמנו טרבות לנלל ואין יפה להזכירם: **אפי' רבי דעניו סוס.** הכא לא נהוג ענוותנותא יתירא דאמר משום רבי מאיר ולא רצה לומר כהדא אמר ר"מ: **סיני מדיף.** מי שגנה משנה וברייתא סדורין לו כנתינתן מהר סיני: **ודאמר עוקר הרים.** דחריף ומפולפל בתורה אע"פ שאין משנה וברייתא סדורין לו כל כך: **רבי יוסף.** קרו ליה סיני לפי שהיו משניות וברייתות סדורות לו כנתינתן מהר סיני אצל לא היה מפולפל כרצה: **הכל לריון למרי חטא.** כלומר רב יוסף הוא מרי חטא שמשנה וברייתא סדורין לו מפי השמועה כנתינתן מהר סיני דמשנה וברייתא אצוהו להלכתא: **אומנא לביסיה לא קרא.** שלא רצה לנהוג שררה בעצמו כל אותן השנים שחלף רצה אפילו כהא שררותא שלא רצה

לא היה קרב אמר לו מי הם הללו שמימיהם אנו שותים ושמותם אין אנו מוכירים אמר ליה בני אדם שבקשו לעקור כבודך וכבוד בית אביך אמר ליה 'גם אהבתם גם שנאתם גם קנאתם כבר אברה אמר ליה: **האויב תמו חרבות לנצח.** אמר ליה הני מלי היכא דאהנו מעשייהו רבנן לא אהנו מעשייהו הדר אתני ליה אמרו משום רבי מאיר אילו היה תמורה לא היה קרב אמר רבא אפילו רבי דענוותנא הוא תנא א' אמרו משום ר"מ אמר

לביא שום אומן בתוך ביתו אלא כשהוא רוצה להקין דס"י היה האומן על לביאיה דרצה ושם היה מקין. ואלו דגרסי שלא רצה לנחש שררותו נעצמו כל אותן שנים שמלך רצה כלומר שלא היה לו פנאי להקין עצמו אלא היה עוסק כל שעה בשררה לפני רב: **חוייה לאכ"י דגבש רישא.** כלומר ראה לו הרמת ראש: **נחמני פתח.** ואמור דרשא דמשמא פסקן ליה רצותא. **אכ"י קרו ליה נחמני** (והאכ"י דלמרי דנלשון גנאי קרי ליה נחמני כלומר עדיין אתה חלמדי של רב נחמן): **חריף ומקשה.** מתוך פלפול יתירא דהוא ליה הוה מקשה ומתוך אצל רבא דבר מתנה לא הוה חריף כל כך אלא מתוך שהוא שוהה ומעייף יפה מסיק אליבא דהלכתא:

הדרן עלך כהן משיח וסליקא לה מסכת הוריות

ר"מ לא אמר אמר רבי יוחנן פליגו בה רבן שמעון בן גמליאל ורבנן חד אמר סיני עדיף וחד אמר עוקר הרים עדיף ר"ב יוסף סיני רבה עוקר הרים שלחו לתמן איזה מהם קודם שלחו להו סיני עדיף ר"דאמר מר הכל צריכין למרי חטא ואפילו הכי לא קביל רב יוסף עליה מלך רבה עשרין ותרתין שנין והדר מלך רב יוסף וכל שני דמלך רבה רב יוסף אפילו אומנא לביתיה לא חליף אב"י ורבא ורבי זורא ורבה בר מתנה הוה יתבי והוה צריכי רישא אמרי כל דאמר מלתא ולא מפרך להו רישא דכולהו איפריך דאב"י לא איפריך חוייה ר"בא לאב"י דגבה רישא א"ל נחמני פתח ואימא איבעיא להו רבי זורא ורבה בר רב מתנה הי מנייהו עדיף רבי זורא חריף ומקשה ורבה בר רב מתנה מתוך ומסיק מאי תיקו:

הדרן עלך כהן משיח וסליקא לה מסכת הוריות

מנייהו מלתא (נדל הוה) (דכולהו) אפריך ואילו דאב"י לא אפריך חוייה רבא לאב"י דגבה רישא. כלומר ראה לו הרמת ראש והתחלת פנים מחמת דלא איפריך ליה מלתא אמר ליה נחמני פתח ואימא דרש לקמן דמן שמיא פסקי לך רבותא. ופי' רב האי גאון ו"ל א"ל דאב"י נחמני שמו ומפרשי' בכמה דוכתי כגמרא ונקטי' (נן ד) רבנן דבר אחוהי דרבה בר נחמני הוה ותלמידיו וכוון דהוה שמו נחמני כשם אביוהי דרבה לא הוה קרא לו בכל שנותיו נחמני כשם אביוהי אלא דהוה קרא ליה אב"י כלשון ארמי כאדם שקורא אב"י וסליק ליה אב"י. וכוון שהיה מן האבות והנהגה קרייה רבנן הכי עכ"ד ו"ל: **אבעיא** להו רבי זורא ורבה בר מתנה הי מנייהו עדיף. ונפק מינה לרבי דמכרמי כוון ומעטור עולא דהוה מנייהו ובעיא הי מנייהו עדיף. והשתא מפרש (מהו) (מהו) דכלל חר מנייהו. ר' זורא חריף ומקשה מתוך פלפולא היה יודע להקשות ולתור (מי לא) (מי) הוה דיע לאסמך שמעתתא אליבא דהלכתא ורבה בר מתנה מתוך ומסיק כלומר לא היה מפולפל וחריף כי"ל להקשות ולתור מיד אלא שוהה ומעייף יפה עד דמסלקא ליה שמעתיא אליבא דהלכתא מאי הי מנייהו עדיף וסלקא בתריק:

הדרן עלך כהן משיח וסליקא לה מסכת הוריות

(6) ע"י שפירק ענין אכ"י.

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הדרן עלך מסכת עדיות והדרן עלך. דעתן עלך מסכת עדיות ודעתן עלך. לא נתנשי מינה מסכת עדיות ולא תתנשי מינן לא בעלמא דהין ולא בעלמא דאתי:

יאמר בן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמונתנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורקב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפנינו ובפניפות עמך בית ישראל. ונהיה בלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל בלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאזכי תחכמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי גם חיייתני: ברוך אתה יי למדיני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי בשם שעורתי לסיים מסכת עדיות בן תעורני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם. ותתקיים בי בהתהלךך תנהא אותך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחאי מתאי, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא דירושלם, ולשכלל היכליה בגוה. ולמקער פולחנא נוכראה מארעא, ולאחבא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, ויחצמח פרקנה ויקרב משיחהו. בחיובן וביומיוכו ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדושא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושיירתא תשבחתא ונחמתא דאמירין בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהו ועל כל תלמידי תלמידיהו, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די בארתא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון בשמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומווני ריחוי ופרקנא מן קדם אבהוהו די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמאי וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

(*פי' הגון על זה מתנא בס' החיים שחזר אחי הגאון מהר"ל מפראג בס' זכיות ח"א פ"ג)

(**במסותא וסוף משנת הרמ"א ו"ל וכן בסוף יס"ש כ"ק כחזר רמזים על הזכרת שמות הללון: